

Delårsrapport 2
31 augusti
2017

tyresö kommun

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017	3
1 Omvärldsanalys	3
2 Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi	4
3 Framtidsbedömning	5
4 Viktiga händelser	5
5 Vision för Tyresö kommun 2030.....	7
Strategiskt målområde - Livskvalitet - den attraktiva kommunen.....	8
Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum.....	10
Blomstrande näringsliv.....	12
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	14
6 Kommunens personal	19
7 Finansiell analys och räkenskaper	22
8 Finansiell uppföljning och riskhantering.....	28
9 Driftredovisning	29
10 Investeringsredovisning	33
11 Finansiella sammanställningar	35
12 Bilaga.....	55

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017

Delårsrapporten är en del av kommunens verksamhetsuppföljning och omfattar perioden januari-augusti 2017. Rapporten är kommunstyrelsens uppföljning till fullmäktige och redovisar utfallet under årets åtta första månader och förväntat utfall för hela 2017 avseende verksamhet och ekonomi.

Delårsrapporten innehåller en kort omvärldsanalys, viktiga händelser under perioden samt mål och resultat. Den innehåller också en personal- och finansiell analys av kommun och koncern. Bedömning av måluppfyllelse och ekonomiska prognoser bygger i allt väsentligt på uppgifter som nämnderna redovisat.

Kommunstyrelsens uppföljning till fullmäktige sker genom delårsrapporter och årsredovisning. Delårsrapporterna görs var fjärde månad per den 30 april och den 31 augusti. De ska innehålla utfall för drifts- och investeringsbudget och ekonomisk prognos för driftbudgeten samt redovisa måluppfyllelse för de strategiska målen. Årsredovisning görs vid varje årsskifte.

1 Omvärldsanalys

Befolkningen ökar

Befolkningen i Sverige har passerat 10 miljoner invånare. Om knappt tio år beräknas folkmängden ha ökat med ytterligare 1 miljon och befolkningen i Sverige passerar elva miljoner. Sedan några år tillbaka ökar antalet yngre och antalet äldre i befolkningen förhållandevis snabbt. Det gör att behoven av kommunernas verksamhet tenderar att växa. Tyresö befolkning ökade under första halvåret 2017 med 103 personer till 47 206 invånare.

Svensk ekonomi - Kommunsektorns ekonomiska läge¹

SKL:s tredje skatteunderlagsprognos för året pekade på en något starkare ekonomi än väntat. Den positiva utvecklingen är främst en följd av de kraftigt expansiva byggnadsinvesteringarna, som innebär att sysselsättningen och skatteunderlaget växt i relativt snabb takt.

Arbetslösheten bedöms minska ytterligare under året till cirka 6,5 procent, men löneutvecklingen kommer att vara fortsatt dämpad. Svensk ekonomi bedöms försvagas något under resterande del av året. BNP-ökningen förväntas att landa på 3,1 procent för år 2017 och 2,1 procent för nästa år. Skatteunderlaget förväntas öka med över 4 procent både i år och nästa år.

Satsning på socialtjänsten

Med bland annat anledning av den kraftiga ökningen av ensamkommande flyktingbarn har regeringen under året också beslutat om ytterligare stimulansmedel för socialtjänsten. Det innebär att totalt får kommunerna 360 miljoner i år till att anställa fler socialsekreterare, assistenter och arbetsledare. 40 miljoner är avsedda för andra kvalitetshöjande insatser. I Tyresö kommun råder inte längre någon akut brist på socionomer.

¹ SKL:s prognos

2 Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi

Verksamhet

Kommunen har en god verksamhet som till stor del uppskattas av medborgarna. Det är tydligt att kommunen har en ambition att leverera service och kvalitet till sina medborgare och företagare, och att kommunen till stor del lyckas med denna ambition. Kommunen bedöms uppnå samtliga strategiska mål som fullmäktiga har ställt upp som riktar sig direkt mot medborgarna.

När det gäller de strategiska mål som är riktad mot kommunens personalförsörjning finns det fortsatta utvecklingsområden, där flera pågående åtgärder väntas få effekt det kommande året. Resultaten för de ekonomiska målen, både de strategiska och de finansiella pekar på ytterligare tuffa utmaningar för kommunen.

Ekonomi

Kommunen har ett starkt resultat för perioden januari till augusti 2017, med ett överskott på 112,5 mnkr. Resultatet är präglad av säsongvariationer, och för helåret prognosticeras ett resultat på 47,5 mnkr. Prognosen avviker marginellt mot årsbudget.

Utfallet för verksamheterna visar på ett överskott på 4,1 mnkr för perioden, men för helåret prognosticeras en negativ avvikelse på 51,4 mnkr. Att kommunen som helhet följer budget beror dels på demografibufferten, dels på höjda skatteintäkter och dels på exploateringsvinster.

Den nämnd som har den mest betydande avvikelserna är socialnämnden, som prognosticeras ett underskott mot budget på 44,6 mnkr för året. Huvudorsaken till detta är en stor ökning av placeringarna av barn på IFO och att äldreomsorg i egen regi inte lyckas hålla sin budget. Dessutom har kommunen omställningskostnader när verksamheten ska anpassas till de nya bidragsnivåerna som regeringen har beslutat för ensamkommande flyktingbarn.

Sammanfattande bedömning

Kommunen uppnår i dagsläget inte de av fullmäktige uppställda målen. Kommunen levererar en god verksamhet, men klarar inte att göra det inom de ekonomiska ramar som fullmäktige ställt upp.

Kravet på god ekonomisk hushållning innebär att kommunen ska leverera en verksamhet med god kvalitet till en rimlig kostnad. Den samlade bedömningen är att kommunen inte uppfyller kravet på en god ekonomisk hushållning.

3 Framtidsbedömning

Kommunen har under mandatperioden levererat en verksamhet med en service och kvalitet som lever upp till de förväntningar medborgare och företagare har. Däremot har kommunen inte i lika stor grad lyckats med att göra detta till en kostnad som är förenlig med kommunens ekonomiska utrymme.

Kommunens ambition att växa bedöms bidra till en hög investeringstakt de kommande åren, vilket kommer att påverka kommunens verksamheter framöver. Den höga investeringstakten ställer ökade krav på ekonomiska resultat för att begränsa behovet av att lånefinansiera investeringar. En långsiktig ekonomisk analys har visat att kommunen över tid behöver ha ett årligt ekonomiskt resultat på minst 3 % för att behålla den ekonomiska balansen. Samtidig kommer verksamheterna att möta en ökad efterfrågan i takt med att antalet medborgare växer.

Kommunen påverkas även av utvecklingen i omvärlden. Ett plötsligt omslag i den ekonomiska konjunkturen kan innebära både höjda kostnader och sänkta intäkter. Detta understryker nödvändigheten av att ha överskott i kommunens budget, så att en ekonomisk vändning inte direkt innebär problem för kommunens kortsiktiga åtaganden. Dessutom väntas Tyresö kommun möta samma demografiska utmaningar, med växande antal äldre och yngre som övriga kommuner. Detta innebär ett växande behov av kommunens verksamheter. Kommunen måste ständigt arbeta för att de resurser kommunen har till förfogande används på ett så effektivt sätt som möjligt. Verksamheterna måste möta dagens och morgondagens utmaningar med att hitta nya sätt att klara välfärdsuppdragen både vad gäller kvalitet i verksamheterna och ekonomi.

Sammantaget kommer det bl.a. att kräva en bättre budgetföljsamhet från verksamheterna men även att de politiska ambitionerna anpassas efter den ekonomiska målsättningen. Mer verksamhet är inte alltid bättre, precis som en mer kostnadseffektiv verksamhet inte behöver innebära att kvalitén sänks.

För att lyckas i framtiden behöver kommunen fokusera på att bygga en långsiktigt hållbar verksamhet, med fokus på bibehållen/högre kvalitet till rimlig kostnad för att möta både medborgarna och företagens förväntningar.

4 Viktiga händelser

Ny översiktsplan med fokus på hållbart, mänskligt, grönt och blått

Översiktsplanen Tyresö 2035 är nu antagen av kommunfullmäktige. Tyresöbor, intresseföreningar och företagare har varit med och bidragit till den slutliga versionen av översiktsplanen. Den nya planen ersätter den tidigare från 2008 och är mer visionär i sin karaktär.

Översiktsplanen Tyresö 2035 utgår från en tillväxttakt på i snitt 300 lägenheter per år. Den visar hur en förtätning kan ske utan att viktiga naturvärden hotas. En strategi är att förtäta vid tydliga kommundelcentrum som får god närservice och blir trygga mötesplatser. Förtätning kommer också att ske längs tydliga stråk som binder samman kommundelarna. De rekreativa och gröna stråken ska utvecklas och tillgängligheten till natur och vatten stärkas.

Trygghet och säkerhet

Tyresö kommun ligger på plats 51 av landets 290 kommuner vad gäller trygghet och säkerhet. Enligt SKL:s senaste rapport är Tyresö den kommun i landet där "samhällets kostnader för olyckor är näst lägst", nämligen 4 500 kr/invånare. Kommunen ligger i trafiksäkerhetstoppen, men även övriga personskador ligger lågt.

Tyresö kommun har sedan flera år en samverkansöverenskommelse med polisen och arbetade under 2016 även fram ett medborgarlöfte med polisen. Samarbetet har fortsatt under 2017. Syftet är att minska brott och öka tryggheten i kommunen. Medborgarlöftet bygger på medborgarnas upplevelser om vad som är otryggt i kommunen och togs fram bland annat genom medborgardialog. Utifrån detta fokuseras på tre områden i Tyresö: knutpunkter (busstorg), trafik och i övrigt otrygga platser (belysning och vegetation). Till dessa fokusområden knyts aktiviteter, bland annat utökad polisiär närvaro och insatser från kommunens sida.

Flyktingmottagande

Antalet asylsökanden till Sverige är aningen mindre än motsvarande period 2016. Under 2017 har Tyresö kommun hittills tagit emot 96 flyktingar som anvisats av Migrationsverket enligt den bosättningslag som trädde i kraft förra året. 35 av de mottagna har varit barn. Förutom dessa, så kallade ABOS (anvisade enligt bosättningslagen) har 30 EBOS (de som hittar boende på egen hand) flyttat till kommunen, totalt blir det 126 personer. Bosättningslagen fördelar personer med permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd till kommuner utifrån olika kriterier, som till exempel situationen på arbetsmarknaden. Tyresö kommun tar emot anvisade personer så fort det finns färdigställda bostäder.

Tyresö kommuns centrum för arbete och integration har en väl inarbetad metodik för att ta emot nyanlända. De hjälper till att iordningsställa bostäder och informerar om skötsel, ordningsregler med mera. De bistår också vid kontakter med skola och barnomsorg, vårdcentral, svenska för invandrare och annan vuxenutbildning, arbetsförmedling och försäkringskassa och hjälper till att gå igenom ekonomin.

Näringsliv

Tyresö kommun rankas högt i Svenskt Näringslivs senaste ranking av företagsklimat. Från förra mätningen då kommunen hamnade på plats 62 till årets plats 18. Tyresö blev därmed årets klättrare i Stockholms Län och fick fortsatt bäst ranking av Södertörns kommunerna. Tyresös ranking har förbättrats i samtliga faktabaserade delar utom marknadsförsörjning. Nyföretagsamhet, andel i arbete, kommunalskatt, företagande och entreprenader.

Tyresö nominerad till Sveriges kvalitetskommun

Tyresö är nominerad till Sveriges kvalitetskommun 2017, en tävling där man utvärderar deltagarnas kvalitet på en kommunövergripande nivå. Utmärkelsen delas ut för åttonde gången den 14 november 2017. Det sker vid en ceremoni i samband med Kvalitetsmässans invigningsgala.

Till Sveriges kvalitetskommun utses den kommun som har lyckats bäst med att utveckla och förbättra demokrati, verksamheter, arbetsmiljö och samhällsbyggande. Tyresö kommun har de senaste åren målmedvetet arbetat med kvalitetsarbete både som arbetsgivare och när det gäller verksamheternas utveckling.

Långsiktig utvecklingsstrategi för ett växande Tyresö

Det har påbörjats ett arbete med att ta fram en långsiktig utvecklingsstrategi för ett växande Tyresö. Utvecklingsstrategins mål ska vara att kommunens samlade resultat uppgår till i genomsnitt 3 procent under mandatperioden 2019-2022, med verksamheter som bedrivs med hög kvalitet och oförändrad skattesats. Uppdraget har lämnats av Kommunstyrelsen.

5 Vision för Tyresö kommun 2030

Den politiska ledningen har en vision för år 2030; Tyresö ska vara den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen.

Sammanfattning av visionen

År 2030 bor 60 000 invånare i Tyresö. I kommunen finns en blandning av olika boendeformer. Tyresö är sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner. Kommunen är välmående med små sociala problem. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och det finns en variation av boendeformer väl anpassade till äldres behov och efterfrågan. Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika näringsliv som är rikt och differentierat med stark entreprenörsanda. Kommunen arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Gång- och cykelnät är väl utbyggt. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörn. Det medvetna miljöarbetet har gett resultat. Kommunens ekonomi är stabil och i balans.

Strategiskt målområde - Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål - Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Kvalitetsresultaten ligger över eller i nivå med genomsnitt i jämförelse med andra kommuner. Arbetet i verksamheterna inriktas på att utveckla kommunen som attraktiv boendekommun.

Begränsad klimatpåverkan och giftfri miljö

Tyresö kommun klättrar från 98:e plats till plats 47 i årets kommunranking Miljöbarometern. Undersökningen är en del i underlag för Sveriges ekokommuner.

Tyresö kommun har uppnått målet på 30 % ekologiska inköp, arbetet fortsätter nu med att se över inköp för mer medvetna och hållbara val.

I Albyområdet pågår arbete för att stärka den biologiska mångfalden i naturreservatet.

Inom renhållningsområdet har det genomförts en rad åtgärder för att öka medvetenhet och kunskap om miljöarbete, från barnböcker och skolinformation till matavfallskampanjer.

Fler nya bostäder

I maj antogs översiktsplanen, Tyresö 2035, som lägger grunden för den långsiktiga utvecklingen av Tyresö. Nya bostadsprojekt är igång och i juni invigdes flera projekt i Bollmora. Arbetet med att planera kommunens nya stadsdel Norra Tyresö Centrum pågår. Vid Wättingestråket kommer 800 bostäder att byggas och under hösten genomförs en markanvisningstävling.

Trafikmiljö

En rad aktiviteter har genomförts för att förbättra standarden i trafikmiljön. Det har bland annat resulterat i fler gång- och cykelvägar som håller barmarksstandard året runt.

Ny informationsteknik utvecklas i snabb takt. Mobilapplikationer som använder GPS och kartfunktioner ställer högre krav på exakt placering av exempelvis hastighetsskyltar. För att möta de nya kraven har Tyresös lokala trafikföreskrifter fått en genomlysning och justerats.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Tyresös placering i tidningen Fokus ranking	35	28	24	31	Lägre placering
Andel inköpta ekologiska livsmedel i organisationen	26 %	28 %	30 %	30 %	30 %
Miljö och trafik - andel miljöbilar i den kommunala organisationen	43,20%	42,30%	44,40%	-	ökning

Strategiskt mål- Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms fortsatt vara uppfyllt i hög grad.

Arbetet i verksamheterna inriktas mot målen med utgångspunkt från tillgängliga resultat.

Förskola

94 procent av vårdnadshavarna anger att de är nöjda med förskoleverksamheten, trenden är uppåtgående. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet har stabila resultat. Barns och vårdnadshavares delaktighet är fortsatt ett område som behöver ges fokus.

Grundskola

Tyresö innehar plats nummer 48 av Sveriges 290 skolkommuner i SKL:s ranking Öppna jämförelser 2016. Sedan 2015 är vi en av de 50 bästa skolkommunerna i landet. Grundskolan uppvisar fortsatt höga kunskapsresultat. Meritvärde samt andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökade hösten 2016. Andelen elever med fullständiga betyg minskade dock svagt. Eleverna är i hög grad nöjda med sin skola. Områdena delaktighet och trygghet visar svagt minskade resultat. Analys av de senaste resultaten från läsåret 16/17 redovisas i nämnd i september.

Tyresö gymnasium

Läsåret 16/17 ändrade Tyresö gymnasium sin profil mot yrkesgymnasium. Ett nära samarbete sker med branscher kopplade till yrkesprogrammen. Det säkerställer att skolans yrkesutbildning uppfyller de krav som branschen kräver. Eleverna går i stor utsträckning ut i arbete efter avslutad gymnasieutbildning. Tyresö gymnasium har infört lärlingsutbildning genom att arbeta fram Tyresömodellen för APL (arbetsplatsförlagt lärande), som innebär att eleverna är ute på arbetsplatserna mer än 50 procent under sitt sista år.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2018
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola" (föräldraenkät)		91,0%	90,0%	94,0%	Ökning
Grundskola - sammanvägt resultat i grundskolan, samtliga skolor, ranking ÖJ (U15428)	Plats 113	Plats 49	Plats 48	Ingen ny ranking	Plats 50
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (N17457)	-	79,6 %	76,9 %	-	ökning

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Strategiskt mål - Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

De övergripande resultaten från brukarundersökningar ligger över genomsnittet i jämförelse med landets övriga kommuner.

Tyresö ligger bra till inom de allra flesta verksamheter när det gäller brukarnöjdhet. För att få en stabil ökning av resultaten och nå visionen om toppresultat behövs noggrann analys, tydliga mål och åtgärder som möter resultatet.

Utbudet av digitala tjänster ökar för medborgarna genom nya och förbättrade e-tjänster och ny webbplats. Utvecklingen av digitala tjänster och möjligheten till individanpassade lösningar ligger till grund för hela designen av den nya webbplatsen.

Arbetet med att utveckla servicecenter har gett goda effekter i form av bättre och snabbare service. För att följa kundnöjdheten tillfrågas medborgare som har varit i kontakt med kommunen. Över 700 Tyresöbor har svarat och de flesta är nöjda med bemötande och service.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om kommunens verksamheter? (Nöjd-Medborgar-Index) (U00401)	61	0	59	-	ökning
KKiK - Delaktighetsindex (U00416)	54 %	54 %	56 %	-	ökning
KKiK - Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna? (U00415)	89,7%	90,9%	87,0%	-	ökning

Strategiskt mål - Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Kommunen har övergripande resultat inom delaktighet och påverkan över genomsnittet i jämförelse med övriga kommuner.

Medborgardialogen ökar

Tyresö ligger över genomsnittet i undersökningen Kommunens kvalitet i korthet när det gäller medborgarnas delaktighet.

Införandet av medborgarförslag, Tyresö initiativet har ökat Tyresöbornas möjlighet att påverka kommunens verksamhet. Hittills i år har 26 förslag publicerats. 13 förslag har behandlats av nämnd. 9 förslag fick inte tillräckligt antal röster (50) under röstningsperioden.

Den nya översiktsplanen för Tyresö kommun visar på hur Tyresö kan utvecklas fram till år 2035. Arbetet med att ta fram planen "Tyresö 2035" har pågått i fyra år i nära dialog med medborgare, föreningar och företagare.

Brukardialog - ett utvecklingsområde

Brukarundersökningar och kvalitetsgranskningar visar att former för brukardialog kan utvecklas ytterligare inom flera av kommunens verksamheter för att öka delaktigheten.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om inflytandet i kommunen? (Nöjd-Inflytande-Index) (U00408)	45	0	47	0	Ökning

Blomstrande näringsliv

Strategiskt mål- Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms fortsatt som i hög grad uppfyllt.

Tyresö väntas hamna bland de 25 bästa kommunerna även i årets ranking av företagsklimatet.

Den årliga enkätundersökningen om företagsklimatet i Sverige från Svenskt näringsliv publicerades. Resultatet för 2016 är något lägre än året innan. Enkätsvaren utgörs till två tredjedelar underlag för kommunrankingen av företagsklimatet. En tredjedel består av statistiskt underlag som nyföretagsamhet och andel invånare i arbete. Kommunrankingen publiceras i slutet av september 2017.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Företagare bedömer kommunens företagsklimat - Svenskt Näringsliv	43	62	18	Resultat den 26 september	25

Strategiskt mål - Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms fortsatt i hög grad uppfyllt.

Resultatet från SKL:s Nöjd Kund Index för företagares bedömning av service och bemötande är stort sett oförändrat jämfört med tidigare år. Brandförsvaret uppvisar ett markant förbättrat resultat med NKI på 86 jämfört med 69 året innan. För några myndighetsområden är svarsfrekvensen bland företagarna låg och resultatet är därmed osäkert.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Så uppfattar företagare kommunens den service de fått från kommunen - SBA Servicemätning (SKL)	69	68	69	-	75

Strategiskt mål - Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög

Bedömning	Trend
Helt uppfyllt	→

Målet bedöms vara helt uppfyllt.

Arbetslösheten i Tyresö är mycket låg jämfört med både Stockholm och riket i övrigt. De som fortfarande har svårt att komma ut i arbete är personer med funktionsnedsättning och nyanlända personer.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Arbetslösa i kommunen i åldern 16-24 år - andel av invånarna (N00928)	4,00 %	3,10 %	3,20 %	-	
Arbetslösa i kommunen i åldern 18-64 år- andel av invånarna (N00919)	3,50 %	3,20 %	3,20 %	-	

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål - Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden

Bedömning	Trend
 Ej uppfyllt	↗

Målet är inte uppfyllt.

Detta mål bedöms endast på skalan uppfyllt eller inte uppfyllt. Utfallet per augusti uppfyller målet, men för helåret ligger prognosen på 1,5 %. Årsprognosen är bättre än tidigare års resultat, och på så sätt glädjande. För att uppnå målet för mandatperioden hade ett utfall på långt över 2 % varit nödvändigt, dock siktar budget för 2017 på 2 %.

Kommunens verksamheter lämnar en prognos som är kraftigt negativ för 2017, medan intäkter från skatter och utjämningsystemet väger upp detta underskott.

Indikator

Titel	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Prognos 2017	Mål 2017
Ekonomi - årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings	0,70 %	1,20 %	6,10 %	1,5 %	2 %

Strategiskt mål - Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	↗

Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Hittills under året har samtliga investeringsutgifter finansierats med egna medel. Den totala belåningen har sänkts något under de två första tertialen. Målet bedöms som delvis uppfyllt, då prognosen gör att det är tveksamt om målet uppnås för helåret 2017. För mandatperioden är det mycket tveksamt om målet kan uppnås. Resultaten från 2015 och 2016 kommer sannolikt inte kunna uppvägas 2017 och 2018 med tanke på kommunens investeringsprogram för perioden.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Andel nettoinvesteringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	87,3 %	68,3 %	54,9 %	148,6 %	100 %

Strategiskt mål - Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
 Ej uppfyllt	→

Målet är inte uppfyllt.

Verksamheterna redovisar ett resultat per augusti på ca +4 mkr. Den sammanlagda prognosen för helåret är ett underskott i verksamheterna på 48,4 mkr. Största underskottet lämnas av socialnämnden. Indikator ekonomiskt resultat är positiv, trots att målet ej är uppfyllt.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Prognos 2017	Mål 2017
Ekonomiskt resultat, Tkr	5 729	14 761	27 000	112 501	47 478	49 400

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål - Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	→

Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Vid medarbetarundersökningen som gjordes hösten 2016 var det 51 procent av medarbetarna som rekommenderade Tyresö kommun som arbetsgivare. Det resultatet är inte jämförbart med motsvarande resultat året innan eftersom svarsalternativen gjorts om.

För att fler medarbetare ska rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare krävs att fler blir nöjda med sin arbetssituation. Medarbetarundersökningen som gjordes hösten 2016 visar på att 59 procent är "motiverade". Det innebär att man både är engagerad i sitt arbete och nöjd med sin arbetssituation. 30 procent av våra medarbetare är "frustrerade" vilket innebär att man är engagerad i sitt arbete men inte nöjd med sin arbetssituation. Kommunen som arbetsgivare behöver arbeta aktivt stärka ledarskap och medarbetarskap.

För att fånga upp åsikter från medarbetare som slutar i kommunen kommer en avslutningsenkät automatiskt gå ut till de som slutat på egen begäran.

Ledarskapsprogrammet har startats genom att en kulturmätning genomförts i hela organisationen.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare		81 %	51 %* * ny mätmetod	-	ökning

Strategiskt mål - Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning	Trend
 Ej uppfyllt	→

Målet är inte uppfyllt.

Sjukfrånvaron för perioden januari - juli har ökat med en 0,2 procent jämfört med samma period 2016. Utfallet för perioden var 7,61 procent vilket är högre än målet på 4,0 procent. Den kommun i Sverige som hade lägst sjukfrånvaro under 2016 hade en frånvaro på 4,4 procent.

56 procent av sjukfrånvaron är relaterad till personer som är sjukskrivna 60 dagar eller mer. Den långa sjukfrånvaron ökar medan den korta minskar. Ett långsiktigt arbete har inletts för att minska den långa sjukfrånvaron.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Den totala sjukfrånvaron (%) i hela kommunen	7,36 %	7,60 %	7,55 %	7,61 %	4,00 %
Sjukfrånvaro kort (< 60 dagar)		3,65 %	3,50 %	3,33 %	
Sjukfrånvaro lång (= > 60 dagar)		4,01 %	4,05 %	4,28 %	

Strategiskt mål - Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	→

Målet bedöms helt uppfyllt.

Vid medarbetarundersökningen som gjordes hösten 2016 var det 89 procent av medarbetarna som angav att de har den sysselsättning de önskar. Vidare kan det konstateras att såväl den genomsnittliga sysselsättningsgraden som andelen anställda med heltidssysselsättning ökar för medarbetare inom Tyresö kommun.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för månadsavlönad medarbetare var i juni 2017 94,7 procent av heltid, vilket kan jämföras med 93,6 procent av heltid i juni 2016. Vad gäller andelen

anställda med heltidssysselsättning uppgick denna för kommunen i sin helhet till 81,7 procent i juni 2017 medan motsvarande siffra var 77,1 procent i juni 2016.

Av de 11 procent av medarbetarna som anger att de inte har den sysselsättningsgrad de önskar vill 37 procent arbeta mindre och 63 procent arbeta mer.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål		90 %	89 %		100,00%

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Drygt 30 procent av kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnderna som ska genomföras under mandatperioden rapporteras ha genomförts. Merparten av resterade uppdrag är pågående, ett par är försenade eller är inte aktuell längre. För en mer detaljerad redovisning se bilaga.

6 Kommunens personal

Personalvolym

Följande siffror är en jämförelse mellan perioderna januari till och med juli 2017 och 2016.

Antal månadsanställda i kommunen 2017 var för perioden 2583 personer jämfört med 2646 personer 2016. Omräknat till årsarbetare (antal heltidsanställningar) var det 2463 år 2017 och 2486 år 2016. En minskning med 23 årsarbetare.

78,1 procent av kommunens anställda är kvinnor. En marginell ökning med 0,9 procent från föregående år då andelen kvinnor låg på 77,2 procent.

Medelåldern hos kommunens anställda ligger på 44,9 år, en marginell minskning med 0,7 år jämfört med föregående år.

Kompetensförsörjning

Vi har även fortsättningsvis svårrekryterade yrkesgrupper. Det är främst ingenjörer inom stadsbyggnadsområdet där konkurrensen är hård med både andra kommuner och den privata sektorn. Socialsekreterare, lärare inom naturvetenskapliga ämnen, fritidspedagoger och förskollärare är också svårrekryterade grupper.

Som en del av målområdet – attraktiv arbetsgivare har vi under våren 2017 deltagit i på två rekryteringsmässor, Skoljobbmässan och Framtidsmässan. Valet av dessa mässor grundades utifrån målgruppen våra mest svårrekryterade tjänster. På Framtidsmässan hade vi representanter från alla kommunens förvaltningar. Totalt tog vi emot 89 intresseanmälningar och på Skoljobbmässan fick vi totalt in 72 intresseanmälningar.

Chefs- och ledarprogrammet fortsätter med interna utbildningar för chefer kring arbetsgivarrollen och nu även starten av ledarutveckling i den del av programmet som kallas ”Chefen som ledare”. Syftet med programmet är att det ska stödja och stärka cheferna i deras roll som chefer och ledare och utveckla den kultur som stödjer att vi når våra mål och klarar våra utmaningar.

Upphandlingen av samarbetspartner för ledarutveckling avslutades under våren 2017.

Konsultföretaget Indea vann upphandlingen och ett intensivt samarbete pågår nu för att designa innehåll och metod. Ledarutvecklingen sker genom ledningsgruppsutveckling och individuell utveckling, med start i kommunledningsgruppen som påbörjade sitt utvecklingsarbete i juni.

Som en gemensam utgångspunkt av ledarutvecklingen fick alla anställda under augusti inbjudan till en mätning om vad som kännetecknar vår organisationskultur. Resultatet av mätningen väntas i slutet av september, och kommer tillsammans med vår nyligen framtagna ledarfilosofi och beskrivning av chefsens uppdrag att ligga som grund för ledarutvecklingen. Mätningens resultat kommer också att integreras i det uppdrag om medarbetarskap som kommundirektörens ledningsgrupp givit HR-avdelningen i juni 2017. Uppdraget innefattar att ta fram ett förslag om hur kommunens medarbetarskap kan definieras och utvecklas.

Chefsförsörjning

Från januari till och med augusti 2017 har 30 chefer påbörjat sin anställning, varav sex var interna sökande. Fyra av de interna sökande hade rollen som tillförordnad innan. Hälften av rekryteringarna tillsattes i slutet av 2016.

Förvaltning	Chefer som påbörjat sin anställning 2017, T2
Socialförvaltningen	10
Barn- och utbildningsförvaltningen	9
Utvecklingsförvaltningen	4
Stadsbyggnadsförvaltningen	0
Kommunstyrelseförvaltningen	7

Generellt får vi kvalificerade sökande till våra chefsrekryteringar, dock har vi en utmaning att attrahera kvalificerade chefer till socialförvaltning. Den största utmaningen är bland myndighetschefer. För att lösa våra behov har vi använt oss av externt rekryteringsstöd där tyngdpunkten ligger i uppsökande av icke aktivt sökande kandidater.

Medarbetar- och chefsenkäten 2016

I september 2016 genomfördes en medarbetarundersökning i kommunen. Enkäten bestod av sjuttio frågor inklusive 9 frågor från SKL om Hållbart Medarbetarengagemang (HME).

Resultatet av enkäten presenterades för personalen under december 2016 och januari 2017. Efter det har chef och personal diskuterat resultatet och detta har lett fram till aktiviteter som ska genomföras för att förbättra arbetsmiljön. Aktiviteterna kommer nu att läggas in i Bestyr för att sedan följas upp.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har totalt ökat med 0,4 procent jämfört med samma period 2016.

Under 2016 avstannade ökningen av sjukfrånvaron som pågått sedan 2011. Det var främst inom socialförvaltningen äldreboende och individ- och familjeomsorg som minskningen skedde. IFO fortsätter att minska medan Äldreomsorg boende uppvisar en ökning med 1,3 procent jämfört med samma period 2016. Biståndsavdelningen har minskat sin sjukfrånvaro medan den ökat för VKR. Totalt för socialförvaltningen har en ökning med drygt 1 procent skett.

Kommunstyrelseförvaltningen har ökat sin sjukfrånvaromed närmare 1 procent medan Barn-och utbildningsförvaltningen bara uppvisar en marginell ökning, främst för grundskolan.

Stadsbyggnadsförvaltningen har vänt sin uppåtgående trend och minskat sin sjukfrånvaro med 0,5 procent.

Utvecklingsförvaltningen ligger kvar på en låg nivå men har ökat en halv procent sedan föregående år.

Arbetsmiljön

Tyresö kommun deltar i ett forskningsprojekt, tillsammans med 20 andra kommuner och Uppsala universitet, för att pröva en metod för att arbeta strukturerat med arbetsmiljö. Projektet heter STAMINA (Strukturerat och tidseffektivt arbetssätt genom metoder för ett inkluderande arbetsliv) och det kommer att pågå under två år och startade i januari 2017.

Projektet kommer att pågå under två år och omfattar alla förskolor i kommunen samt några ytterligare verksamheter inom äldreomsorgen samt hela kost- och måltidsverksamheten. Metoden betonar det egna ansvaret och att fokusera på frågor som du själv kan bidra till att lösa. Andra frågor adresseras till rätt ställe i organisationen. Målet är att metoden ska leda fram till ökad arbetsglädje och minskad sjukfrånvaro.

Vart tredje år erbjuds alla anställda att göra en hälsoprofil. I hälsoprofilen ingår blodprover och en ett lättare konditionstest i samband med ett hälsosamtal. Vid avvikande prover får den anställde en tid till företagsläkare eller sköterska.

I chefsutvecklingsprogrammet ingår utbildningar för chefer i både arbetsmiljö och rehabilitering. Vår arbetsmiljöhandbok och rehabiliteringshandbok ingår som kurslitteratur

Efter översynen av SMART 2015 beslutades av ersätta SMART med ”Årlig utredning” som kommer att vara en del i Tyresö kommuns arbetsmiljöhandbok. Handboken samlar kommunens dokument och rutiner om arbetsmiljö för att ge chefer stöd i arbetsmiljöarbetet. Handboken kommer utgöra kursdokumentation vid kommunens chefsutbildning gällande arbetsmiljö.

Löneöversynen 2017

I samband med 2017 års löneöversyn fastställdes inga särskilda prioriterade grupper. Löneöversynen genomfördes enligt dialogmodellen och nya löner fastställdes efter lönegrundande medarbetarsamtal mellan chef och medarbetare. För kommunen som helhet landade utfallet i löneöversyn 2017 på en löneökning om 2,42 procent. Den faktiska lönekostnadsutvecklingen är dock högre då löneglidningseffekter tillkommer. Löneglidningen har särskilt ökat inom de mer svårrekryterade medarbetargrupperna, såsom bland annat lärare, förskollärare och socialsekreterare.

För att fortsatt utveckla och stärka kommunens arbete med lönebildning och genomförande av löneöversyn har två särskilda områden identifierats. Dels att förvalta modellen ”lönesättning i dialog” genom än högre kvalitet på lönesamtal och prestationsbedömning, dels förtydliga de olika chefsnivåernas ansvar och roll inom lönebildningsarbetet. Som ett led i utvecklingsarbetet kommer HR-avdelningen införa riktade utbildningsinsatser inom området med start hösten 2017.

7 Finansiell analys och räkenskaper

Kommunala bolag

Tyresö Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ska äga, förvalta och hyra ut bostäder i Tyresö kommun samt främja en miljömässigt hållbar energianvändning. Bolaget kan även inneha aktier och andelar i bolag med liknande verksamhet. Bolaget är helägt av Tyresö kommun och började som stiftelse 1962 för att ombildas till aktiebolag 1964. De redovisar ett resultat efter finansiella poster på 23,2 mkr. Det prognosticerade resultatet för helåret är 21,1 mkr.

Tyresö Vindkraft AB är ett helägt dotterbolag till Tyresö kommun. Bolaget leasar ut vindkraftsproduktion till Tyresö kommun och Tyresö Bostäder AB. Fullmäktige har i september 2017 beslutat att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda effekterna av en försäljning, alternativt likvidering av Tyresö Vindkraft AB.

Tyresö Näringslivsaktiebolag är ett bolag som har till uppgift att köpa förvalta och sälja mark, samt förvärva, bygga och förvalta lokaler för näringslivsändamål. Tyresö Näringslivsbolag redovisar ett resultat efter finansiella poster på 18 tkr.

Finansiell analys av Tyresö Kommun

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Tyresö kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra väsentliga finansiella aspekter. Aspekterna är finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målet är att utifrån dessa fyra aspekter kunna fastställa om kommunen har en god ekonomisk hushållning. I den här rapporten redovisas ett urval av dessa nyckeltal.

mkr	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Verksamhetens intäkter	350,1	414,9	678,3	402,4	i.u.
Verksamhetens kostnader	-1698,6	-1809,8	-2886,8	-1883,1	i.u.
Avskrivningar	-64,1	-66,4	-101,5	-69,0	i.u.
Jämförelsestörande	14,0	-9,8	-10,5		0,0
Verksamhetens nettokostnad	-1398,6	-1471,1	-2320,5	-1549,7	-2441,6

Resultat och kapacitet

Verksamhetens intäkter har minskat med cirka 13 mkr eller 3 % jämfört med samma period år 2016. Det beror bland annat på lägre ersättning från Försäkringskassan avseende personlig assistans samt på lägre ersättningar från Migrationsverket.

Verksamhetens kostnader var 73,3 miljoner eller 4,1 procent högre än motsvarande period föregående år. Främst bestod kostnadsökningen av köp av verksamhet (29 miljoner högre än 2016), lönekostnader (+14 miljoner), samt nedskrivning på exploateringsfastighet med 6 mkr.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Förändring i %	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Skatteintäktsutveckling	5,5%	5,3%	5,7%	5,9%	5,4%
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	4,4%	5,7%	6,2%	6,7%	6,0%
Nettokostnadsutveckling	4,4%	5,2%	5,9%	5,3%	5,2%

En positiv resultatutveckling är beroende av att nettokostnadsutvecklingen är lägre än utvecklingen för skatter och generella statsbidrag. Hittills i år ökar skatte och utjämningsintäkterna 6,7 % medan verksamheternas nettokostnader ökade 5,3 %. För helåret prognostiseras ett resultat på 6,0 % respektive 5,2 %. Det är positivt att vi även i helårsprognosen har ett positivt förhållande.

Årets resultat och jämförelsestörande poster

mkr	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Årets resultat exklusive jämförelsestörande	56,1	95,9	37,5	112,5	47,5
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	4,8%	5,5%	1,6%	6,8%	1,9%

Resultatutvecklingen i förhållande till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har varit positiv under perioden jan-aug under de senaste tre åren, dock brukar resultatet falla tillbaka när årsbokslutet görs. Denna utvecklingen förväntas även 2017.

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är ett överskott om minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det innebär för Tyresös del att resultatet borde uppgå till omkring 50 miljoner för att nå målet. Överskottet behövs för att kunna finansiera investeringar med skatter istället för lån.

Driftkostnadsandel

Andel av skatte- och utjämningsintäkter %	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Verksamhetens nettokostnad (ex avskrivningar)	91,6%	89,6%	94,1%	89,2%	i.u.
Avskrivningar	4,4%	4,3%	4,3%	4,2%	i.u.
Driftkostnadsandel	95,2%	94,5%	98,8%	93,2%	98,1%

Driftkostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som gått till löpande driftkostnader. För att anses ha en god ekonomisk hushållning bör kommunen ha en driftkostnadsandel på maximalt 97–98 procent. Den relativt sett stora skillnad mellan utfallet per sista augusti jämfört med helårssiffran från föregående årsbokslut och prognosen för det kommande, beror på en periodiseringseffekt av semesterlöneskulden, samt att mer resurser beräknas bli förbrukat under året.

Periodens investeringar

	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Investeringar netto	89,1	136,4	244,2	122,1	i.u.
Investeringsvolym netto/nettokostnader (%)	6,4%	9,3%	10,5%	7,9%	i.u.

Investeringsnivån ligger ungefär i samma härad som tidigare år. Investeringar har bland annat skett i omvandlingsområden i östra Tyresö, fritidsanläggningar, grundskola och i verksamhetslokaler.

Skattefinansieringsgraden av investeringar

Investeringarna har hittills i år finansieras utan nyupplåning. Investeringstakten resten av året är avgörande för om nya lån behöver tas upp.

Likviditet ur ett riskperspektiv

Kassalikviditeten ger genom att relatera kommunens omsättningsstillgångar till kortfristiga skulder ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Likviditeten är ytterst sällan ett bekymmer för kommunen, annat än vid extrema händelser, exempelvis den vid finanskrisen, då det var svårt med refinansiering. Likviditeten varierar över tiden beroende på hur in- och utbetalningar av pengar infaller under kalenderåret.

	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Kassalikviditet (%)	88	95	88	i.u.

Soliditet enligt balansräkningen

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Soliditeten ökar om ökningstakten av eget kapital är snabbare än ökningstakten av värdet på kommunens balansräkning (balansomslutning).

	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 (%)	38,7	36,6	40,7	i.u.

Soliditeten har stigit sedan årsskiftet 2016/2017. Dels har kommunen ett bra ekonomiskt resultat för perioden (+112,5 mnkr), dels har investeringstakten inte varit så hög i jämförelse med budgeterade investeringar. Skulderna har minskat med 127,3 mnkr sedan årsskiftet, samtidigt som balansomslutningen enbart ökat med 3,9 mnkr. Prognosen för årets sista fyra månader visar på ett resultat på 47,5 mnkr, dvs ett lägre resultat än per sista augusti. Soliditeten kommer med största sannolikhet att vara lägre vid utgången av 2017 jämfört med sista augusti.

Pensionsförpliktelser

mkr, inklusive särskild löneskatt	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	193,6	219,3	238,0	240,7
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	845,0	812,3	805,3	794,5
Total pensionsförpliktelse	1 038,6	1031,6	1043,3	1035,2

Kommunens pensionsförpliktelser inklusive särskild löneskatt uppgick 2017-08-31 till 1 043,3 mkr, vilket är en ökning med 11,7 mkr sedan årsskiftet. När pensionsförpliktelserna intjänade före 1998 betalas ut ersätts de succesivt av pensionsförpliktelser intjänade efter 1998. Framöver kommer tillkommande pensionsförpliktelser kommer att öka, dels som en effekt av höjda lönenivåer, men även som en effekt av att förändringar av regelverket för pensionsberäkningar där arbetsgivarna tar över mer ansvar för höginkomsttagarnas pensioner. Detta kommer innebära betydande kostnadshöjningar för kommunen.

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser

Det finns ett utredningsförslag som innebär att de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som idag ligger utanför balansräkningen, i framtiden ska lyftas in i balansräkningen. Det kommer att innebära att kommunernas soliditet sänks. Därför redovisas soliditet även enligt detta mått.

	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 (%)	4,6	6,4	10,9	i.u.

Med pensionsförpliktelsen inlagd har vi en något ökande trend. Pensionsförpliktelsen som ligger utanför balansräkningen minskar vilket bidrar till ökande soliditet. Även detta soliditetsmått påverkas av säsongeffekter.

Kommunalskatt

Den kommunala skattesatsen uppgår till 19,50 kronor per intjänade etthundra kronor. I jämförelse med länssnittet i Stockholms är skattesatsen i Tyresö cirka en krona högre.

Skattesats

	2015	2016	2017
Tyresö	19,48	19,50	19,50
Stockholms län	18,43	18,52	18,49
Skillnad	1,21	0,98	1,01

Sammanfattande kommentar

Resultatet för delåret på 112,5 mnkr kan synas tillfredsställande men är påverkat av säsongeffekter. Prognosen för resultat för den reguljära verksamheten (exklusive exploateringsintäkter) på 36,8 mnkr motsvarar endast 1,5 % av skatte- och utjämningsintäkterna. Prognosen skulle innebära en förbättring jämfört med resultaten 2015 och 2016 men ger inte kommunen det tillskott av eget kapital som behövs för att finansiera den planerade investeringstakten.

Under året fram till augusti har kommunens investeringar kunnat finansieras genom det positiva kassaflöde som periodens resultat och avskrivningar innebär. Detta är ett trendbrott från de senaste åren, då investeringar till en stor del har fått finansieras med lån. Hur resultatet blir för helåret är beroende dels av resultatutvecklingen för resten av året dels av investeringstakten under samma period. Man kan inte förvänta sig att årets trendbrott kommer vara bestående, tagit kommunens investeringsplaner. Detta kommer att innebära att låneskulden kommer att öka framöver. Den ökade låneskulden innebär också att kommunen kommer vara mer exponerad för framtida effekter av räntehöjningar, men även att avskrivningarnas tar en större andel av driftsbudgeten.

God ekonomisk hushållning och balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt samma lag ska kommunens ekonomi vara i balans, det vill säga de löpande intäkterna ska överstiga kostnaderna (det så kallade balanskravet). Tyresö kommun har formulerat dessa mål för god ekonomisk hushållning:

1. *Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden.* Utfallet för augusti ligger långt över målet, men prognosen för helåret ligger på ett resultat i den reguljära verksamheten på 36,8 mnkr, vilket motsvarar 1,5% av samlade skatteintäkter och statsbidrag. De senaste åren har kommunen inte nått upp till målet.
2. *Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.* Nyupplåning har ej skett under året.
3. *Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.* Den sammanlagda prognosen för helåret är ett underskott i verksamheterna på 51,4 mkr. Största underskottet lämnas av socialnämnden.

Balanskravet

Vid en bedömning av om kommunen uppfyller balanskravet ska man även beakta realisationsvinster och eventuellt tidigare underskott. Av balanskravsutredningen framgår att kommunen uppfyllde balanskravet per 2017-08-31.

	2017-08-31	2017-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	112,5	47,5
- Reducering av samtliga realisationsvinster	-1,3	-1,3
- Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
- Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
- Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0
- Justering för återföring av realiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0
BALANSKRAVSRESULTAT	111,2	46,2

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige har 2013-12-12 beslutat att tills vidare inte utnyttja möjligheten att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR).

8 Finansiell uppföljning och riskhantering

Tyresö kommuns totala upplåning uppgick per 2017-08-31 till 720 mkr, vilket är 100 mkr mindre än vid årsskiftet. Räntebindningstiderna i förhållande till policyn förhåller sig enligt nedan:

Räntebindningstid					Enligt policy		
	2017-08-31		2016-12-31				
	mkr	Procent	mkr	Procent	Normal	Min	Max
0-1 år	300	42%	300	37%	40%	30	50
1-2 år	210	29%	160	20%	20%	12,5	27,5
2-3 år	70	10%	220	27%	20	12,5	27,5
3-4 år	100	14%	100	12%	10	5	15
4-5 år	40	6%	40	5%	10	5	15
5-6 år					0		10
7-8 år					0		10
8-9 år					0		10
9-10 år					0		10
10 år -					0		10
SUMMA:	720		820				

Lånens räntebindningstider låg i princip inom finanspolicyns ramar på balansdagen. Ekonomichefen har enligt policyn rätt att besluta om de smärre avvikelserna gentemot policyns intervallen som kommer uppstå under löpande verksamhetsår. Syftet med upplåningens räntebindningsintervaller är att minska ränteriskerna för upplåningen.

Den genomsnittliga räntan på kommunens lån på 720 mkr var på balansdagen 0,49 % vilket måste betecknas som mycket lågt. En del av kommunens upplåning sker numera till negativ ränta. Riksbankens senaste prognos innebär att räntan börjar höjas i mitten av 2018. Kommunens relativt omfattande investeringsprogram de närmaste åren behöver sannolikt till en stor del lånefinansieras. En betydande skuldökning kombinerat med ett stigande ränteläge kommer innebära att en allt högre andel av kommunens skatteintäkter går till att betala räntor. Det i sin tur kan tvinga fram nedskärningar alternativt skattehöjningar.

9 Driftredovisning

Resultatet per augusti uppgick till +112,5 (+86,1 år 2016) miljoner. Verksamhetens nettokostnader uppgick till -1 549,7 (-1 471,1) miljoner. Verksamhetens intäkter är 402,4 (414,9) miljoner och verksamhetens kostnader är 1 883,1 (1 819,6) miljoner. Avskrivningar uppgick till 67,0 (66,4) miljoner. Skatteintäkter, utjämningsystem och statsbidrag uppgick under perioden till 1 660,7 (1 556,7) miljoner. Finansnettot var +1,8 (+0,6) miljoner, vilket förklaras av lägre finansiella kostnader och utdelning från Kommuninvest. Resultatet uppgick till 6,8 (5,5) procent av skatter och statsbidrag.

Det starka resultatet beror bland annat på att semesterskulden vid den här tidpunkten på året är som lägst. Vid utgången av augusti har skulden minskat med ca 37 miljoner, vilket ger en resultatförbättring med motsvarande belopp. Vid årets slut beräknas skulden åter ha ökat.

Resultatet för 2017 prognostiseras till +47,5 miljoner, vilket är 0,8 miljoner högre än budgeterat resultat. Skatteintäkter, fastighetsavgift och utjämningsystem prognostiseras bli 18,7 miljoner högre än budget. I prognosen ingår inte ev intäkt från Boverket för ”byggbonus”.

Finansnettot beräknas ge ett överskott på 6,0 miljoner. Övrig finansförvaltning beräknar ett överskott på 27,5 miljoner. Detta trots att pensionskostnaderna beräknas överstiga budget med 7,0 miljoner. Huvudsakligen beror det på exploateringsvinster och beräknat överskott i demografibufferten.

Det faktiska resultatet är detsamma som balanskravsresultatet för prognosen 2017.

De verksamhetsområden som ligger under **Kommunstyrelsen** prognosticerar ett negativt resultat på 3,0 miljoner. Gemensam verksamhet samt Plan och exploatering beräknar underskott medan väghållning och park prognostiserar ett överskott.

Byggnadsnämnden redovisar ett resultat på -0,4 miljoner tom aug månad jämfört med budget. Helårsprognosen är också negativ, -0,7 miljoner.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde prognosticerar ett underskott på 0,9 miljoner. Det egna gymnasiet fortsätter att gå med underskott, vilket också gäller för flyktingverksamheten. Detta uppvägs nästan av överskott från beställarsidan på verksamhetsområde gymnasium.

Kultur och Fritidsnämnden har ett resultat per augusti på +5,9 miljoner och prognosticerar ett överskott på 3,1 miljoner. Överskottet kommer huvudsakligen från fritidssidan.

Barn- och utbildningsförvaltningen ligger -1,6 miljoner gentemot budget per sista augusti med en sammanlagd prognos på -5,3 miljoner för helåret. Förskolan förväntas gå +2,0 miljoner och grundskolan -7,3 miljoner mot budget. Underskottet härrör från utförarsidan.

Socialnämndens utfall per sista augusti är -33,5 miljoner jämfört med budget. Årsprognosen ligger på -44,6 miljoner. Sedan första tertialet har prognosen försämrats med drygt 25 miljoner. För individ- och familjeomsorgen uppgår försämringen till drygt 6 miljoner. Motsvarande försämring för flyktingverksamheten uppgår till nästan 14 miljoner och för äldreomsorgen drygt 4 miljoner. För flyktingverksamheten gäller att kommunen under 2015 hade ett överskott på 2 535 tkr och 2016 ett

överskott på 13 532, totalt 16 067 tkr. Över tid har flyktingverksamheten bedrivits inom ramen av de bidrag kommunen fått från migrationsverket.

Följande tabell redovisar hela driftbudgetuppföljningen.

Driftredovisning per augusti 2017

<u>Verksamhetsområden</u>	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års-budget	Års-prognos	Prognos avvikelse
KOMMUNSTYRELSEN	-191,9	-166,4	25,5	-287,9	-290,9	-3,0
Gemensam verksamhet	-79,4	-64,1	15,3	-119,1	-122,1	-3,0
Kommunalförbund mm	-27,7	-26,6	1,1	-41,5	-41,5	0,0
Politisk verksamhet	-15,1	-14,5	0,6	-22,6	-22,6	0,0
Näringsliv	-0,8	-0,7	0,1	-1,2	-1,2	0,0
Plan och Exploatering	-18,4	-18,5	-0,1	-27,6	-30,6	-3,0
Väghållning och park	-46,9	-38,6	8,2	-70,3	-67,3	3,0
Miljö, trafik och övrigt	-3,6	-3,3	0,3	-5,5	-5,5	0,0
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BYGGNADSNÄMNDEN	-3,5	-3,9	-0,4	-5,3	-6,0	-0,7
Bygglovsverksamhet	-3,5	-3,9	-0,4	-5,3	-6,0	-0,7
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	-168,3	-160,1	8,2	-252,5	-253,4	-0,9
Arbetscentrum	-6,1	-6,7	-0,5	-9,2	-11,2	-2,0
varav flyktingverksamhet	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-2,0	-2,0
Vuxenutbildning	-17,4	-15,9	1,6	-26,2	-27,2	-1,0
Gymnasieskola	-144,8	-137,6	7,2	-217,2	-215,1	2,1
varav beställare	-144,8	-131,3	13,4	-217,2	-206,4	10,8
varav utförare	0,0	-6,2	-6,2	0,0	-8,7	-8,7
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	-73,3	-67,4	5,9	-110,0	-106,9	3,1
Bibliotek, kultur och fritid, fritidsgårdar	-73,3	-67,4	5,9	-110,0	-106,9	3,1
BARN- OCH UTBILDNINGS- NÄMNDEN	-648,9	-650,5	-1,6	-973,4	-978,7	-5,3
Förskola	-201,8	-191,6	10,2	-302,7	-300,7	2,0
varav beställare	-201,8	-195,2	6,6	-302,7	-301,7	1,0
varav utförare	0,0	3,5	3,5	0,0	1,0	1,0
Grundskola	-447,1	-458,9	-11,8	-670,7	-678,0	-7,3
varav beställare	-447,1	-444,7	2,4	-670,7	-670,7	0,0
varav utförare	0,0	-14,2	-14,2	0,0	-7,3	-7,3

	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års- prognos	Prognos avvikelse
Verksamhetsområden						
SOCIALNÄMNDEN	-488,5	-522,0	-33,5	-738,4	-783,0	-44,6
Individ- och familjeomsorg	-106,9	-124,4	-17,5	-160,4	-181,9	-21,5
varav beställare	-106,9	-125,9	-18,9	-160,4	-183,2	-22,8
varav utförare	0,0	1,5	1,5	0,0	1,3	1,3
Flyktingmottagning/ ensamkommande	10,7	0,0	-10,7	10,3	-3,8	-14,1
varav beställare	10,7	0,4	-10,2	10,3	-3,2	-13,5
varav utförare	0,0	-0,4	-0,4	0,0	-0,6	-0,6
Äldreomsorg	-210,4	-214,0	-3,6	-315,6	-322,3	-6,7
varav beställare	-210,4	-205,4	5,0	-315,6	-311,4	4,3
varav utförare	0,0	-8,6	-8,6	0,0	-10,9	-10,9
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	-181,8	-183,6	-1,7	-272,8	-275,1	-2,4
varav beställare	-181,8	-183,5	-1,6	-272,8	-276,5	-3,8
varav utförare	0,0	-0,1	-0,1	0,0	1,4	1,4
Summa verksamhetsområden	-1 574,5	-1 570,4	4,1	-2 367,4	-2 418,8	-51,4
Finansförvaltning						
Pensioner	-35,3	-34,1	1,2	-53,0	-51,5	1,5
Förändring semesterlöneskuld	-0,7	37,0	37,6	-1,0	-1,0	0,0
Förändring pensionsavsättning	-2,3	-11,7	-9,3	-3,5	-12,0	-8,5
Statsbidrag maxtaxa	10,7	9,7	-1,0	16,0	14,5	-1,5
Intäkt kapitaltjänst (internränta)	18,7	18,6	0,0	28,0	28,0	0,0
Demografibuffert	-14,5	0,0	14,5	-21,8	3,0	24,8
Simhall	-10,0	-10,4	-0,4	-15,0	-15,0	0,0
Övrigt	0,0	11,6	11,6	0,0	11,2	11,2
Summa finansförvaltning	-33,5	20,7	54,3	-50,3	-22,8	27,5
Verksamhetens nettokostnader	-1 608,0	-1 549,7	58,4	-2 417,7	-2 441,6	-23,9
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem						
Skatteintäkter	1 487,3	1 493,9	6,6	2 231,0	2 239,0	8,0
Generella statsbidrag och utjämningsystem	159,6	166,7	7,1	239,4	250,1	10,7
Summa skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem	1 646,9	1 660,7	13,7	2 470,4	2 489,1	18,7
Finansiella intäkter	4,3	6,8	2,4	6,5	8,5	2,0
Finansiella kostnader	-8,3	-5,3	3,1	-12,5	-8,5	4,0
Resultat	34,9	112,5	77,6	46,7	47,5	0,8

	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års- prognos	Prognos avvikelse
<u>Generella statsbidrag och utjämnin</u>						
Inkomstutjämnin	40,6	45,8	5,2	60,9	68,6	7,7
Kostnadsutjämnin	79,0	79,2	0,2	118,5	118,8	0,3
Regleringspost	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,5	-0,5
LSS-utjämnin	-13,4	-13,4	0,0	-20,1	-20,2	-0,1
Generellt statsbidrag	5,1	5,4	0,3	7,6	8,1	0,5
Fastighetsavgift	48,3	50,2	1,8	72,5	75,2	2,7
Sammanlagt	159,6	166,7	7,1	239,4	250,1	10,7

10 Investeringsredovisning

Investeringsutgifterna uppgår till 122,1 miljoner netto per augusti 2017.

I bilaga redovisas en detaljerad uppföljning för samtliga investeringar. Den innehåller inte enbart utfallet 2017 utan också ett totalutfall för samtliga pågående investeringar. Där visas också investeringarnas totala budget.

Budgeten har inte hunnit uppjusteras efter beslutet om ny Kommunplan.

Efterföljande tabell visar utfallet för investeringsprogrammet fram till augusti 2017.

<u>INVESTERINGAR (tkr)</u>	INKOMST jan-aug 2017	UTGIFT jan-aug 2017	UTFALL NETTO 2017	NETTOBUDGET 2017
EXPLOATERING OMVANDLINGSSOMRÅDEN	0	-57 365	-57 365	-53 968
TYRESÖVÄGEN	0	-850	-850	-52 223
ÖVERSIKTLIGA STADSBYGGNAD	0	-7	-7	-1 100
SAMHÄLLSBYGGNADSUTREDNINGAR	0	0	0	-5 000
ÖVRIGT STADSBYGGNAD	0	-49	-49	-21 750
NORRA TYRESÖ CENTRUM	21 765	-10 215	11 550	-42 206
GATA OCH PARK	0	-391	-391	-9 000
FORNUDDSPARKEN	0	-210	-210	-7 900
CYKELPLAN	0	-870	-870	-8 000
FRITIDSANLÄGGNINGAR	0	-17 736	-17 736	-128 259
KOMMUNDIREKTÖR	0	-1 605	-1 605	-17 000
VERKSAMHETSLOKALER	0	-15 971	-15 971	-21 973
SOCIALA BOENDEN	0	-12 270	-12 270	-52 413
FORNUDDSPROJEKTET	0	-6 136	-6 136	-123 682
GRUNDSKOLA	0	-13 997	-13 997	-15 259
GRUPPBOSTÄDER	0	452	452	-31 584
SAMLINGSANSLAG FASTIGHET	0	-8 260	-8 260	-35 000

<u>INVESTERINGAR (tkr)</u>	INKOMST jan-aug 2017	UTGIFT jan-aug 2017	UTFALL NETTO 2017	NETTOBUDGET 2017
VATTEN OCH AVLOPP	7 993	-7 890	103	-18 900
RENHÅLLNING	0	-693	-693	-27 793
EGENFINANSIERADE PROJEKT	5 213	-3 053	2 160	-26 011
SAMMANLAGT	34 971	-157 116	-122 145	-699 021

11 Finansiella sammanställningar

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bl a innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kr. För investeringar i hyrda lokaler har gränsen beslutats till 500 000 kr.

Anläggningstillgångar. Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Intervall avskrivningstider:

Byggnader	3 – 50 år
Maskiner och inventarier	3 – 25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark, bostadsrätter	ingen avskrivning

Omprövning av nyttjandeperiod ska ske om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt.

Kommunen tillämpar komponentavskrivning enligt rekommendation RKR 11.4. För anläggningstillgångar med komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är betydande i förhållande till totalt anskaffningsvärde för investeringen ska uppdelning göras på komponenter. Detta för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Egen nedlagd tid som är direkt hänförlig till investeringsprojekt debiteras investeringen med faktisk lönekostnad, enligt RKR 11.4.

Skatteintäkter. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen. Pensionsförpliktelser värderas enligt RIPS.

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen samt i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande, ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder, enligt RKR 3.1.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunförbund i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar:

• Tyresö Bostäder AB	100 %
• Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
• Tyresö Vindkraft AB	100 %
• Södertörns Miljö- & hälsoskydds- förbund	29,6 %
• Södertörns Överförmyndarnämnd	13,16 %
• Södertörns brandförsvarsförbund	9,04 %
• Stockholmsregionens Försäkrings AB	4,07 %
• Vårljus AB	5,5 %

Samtliga bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 % av rösterna konsoliderats, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där konsolideringsskyldighet ej föreligger enligt rekommendation RKR 8.2, p g a marginell ekonomisk betydelse för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisnings-principer vägledande för den sammanställda redovisningen.

RESULTATRÄKNING

Mnkr		Kommunen			Sammanställd redovisning		
		Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Verksamhetens intäkter	Not 1	402,4	414,9	350,1	551,4	562,4	483,4
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 883,1	-1 809,8	-1 698,6	-1 969,8	-1 897,3	-1 766,2
Avskrivningar	Not 3	-69,0	-66,4	-64,1	-95,7	-88,0	-90,5
Jämförelsestörande poster	Not 4	-	-9,8	14,0	-	61,0	14,0
Verksamhetens nettokostnad		-1 549,7	-1 471,1	-1 398,6	-1 514,0	-1 361,9	-1 359,3
Skatteintäkter	Not 5	1 493,9	1 410,4	1 340,0	1 493,9	1 410,4	1 340,0
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	166,7	146,3	132,4	166,7	146,3	132,4
Finansiella intäkter	Not 7	6,8	6,4	4,3	3,3	2,8	0,4
Finansiella kostnader	Not 8	-5,3	-5,8	-8,1	-14,3	-18,5	-26,3
Jämförelsestörande finansiella poster		-	-	-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster		112,5	86,1	70,1	135,7	179,1	87,1
Aktuell och uppskjuten skatt bolag		-	-	-	-	-	0,9
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		112,5	86,1	70,1	135,7	179,1	88,0

BALANSRÄKNING

Mnkr		Kommunen			Sammanställd redovisning			
		Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015	Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015	
TILLGÅNGAR								
Anläggningstillgångar								
Materiella anläggningstillgångar								
	Mark, byggnader och anläggningar	Not 9	2 120,3	2 032,8	1 872,6	4 065,8	3 851,1	3 652,1
	Maskiner och inventarier	Not 10	74,3	73,8	68,0	81,5	76,6	71,0
	Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	128,6	129,0	119,5	66,7	67,4	57,7
	Summa anläggningstillgångar		2 323,2	2 235,6	2 060,2	4 214,0	3 995,1	3 780,8
Omsättningstillgångar								
	Förråd, exploateringstillgångar mm	Not 13	69,9	74,8	75,9	69,9	74,8	75,9
	Kortfristiga fordringar	Not 14	209,7	230,0	177,6	211,7	223,9	169,6
	Kassa, bank	Not 15	95,0	153,5	162,9	230,4	286,3	332,6
	Summa omsättningstillgångar		374,6	458,3	416,3	512,0	585,0	578,0
SUMMA TILLGÅNGAR			2 697,8	2 693,9	2 476,5	4 726,0	4 580,1	4 358,9

Mnkr		Kommunen			Sammanställd redovisning		
		Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015	Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital	Not 16						
Årets resultat		112,5	27,0	14,8	135,7	122,3	28,8
Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-	-	-
Övrigt eget kapital		985,6	958,6	943,8	1 495,4	1 373,1	1 344,3
Summa eget kapital		1 098,1	985,6	958,6	1 631,0	1 495,4	1 373,1
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	238,0	219,3	193,6	238,0	219,3	193,6
Övriga avsättningar		-	-	-	43,5	43,5	38,7
Skulder							
Långfristiga skulder	Not 18	1 013,9	1 083,3	935,5	2 378,9	2 353,5	2 307,9
Kortfristiga skulder	Not 19	347,8	405,7	388,9	434,7	468,4	445,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 697,8	2 693,8	2 476,5	4 726,0	4 580,1	4 358,9
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER							
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-	-	-	-
Ansvarsförbindelser							
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och eller avsättningar	Not 20	805,3	812,3	845,0	805,3	812,3	845,0
Övriga ansvarsförbindelser	Not 21, 22	1 557,3	1 458,4	1 560,8	179,4	179,5	179,7
Hyses- och leasingåtaganden	Not 23	524,7	536,8	571,2	473,7	485,1	510,0
SUMMA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		2 887,3	2 807,5	2 977,0	1 458,4	1 476,9	1 534,7
Skulder i %		50,5%	55,3%	53,5%	59,5%	61,6%	63,2%
Soliditet (exkl. panter och ansvarsförbindelser)		40,7%	36,6%	38,7%	34,5%	32,6%	31,5%
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelser)		10,9%	6,4%	4,6%	17,5%	14,9%	12,1%

Noter

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 1 Verksamhetens intäkter						
Försäljningsintäkter	12,0	12,0	3,2	10,9	12,0	3,0
Taxor och avgifter	124,9	120,4	122,3	113,7	107,7	111,4
Hyror och arrenden	48,9	45,6	44,6	207,0	203,5	195,5
Bidrag	164,7	205,8	133,4	164,7	205,8	133,4
<i>varav återbet AFA, se jämförelsestörande post</i>						
<i>varav återbet AFA, se jämförelsestörande post</i>	-	-	-14,0	-	-	-14,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	34,8	29,5	33,5	34,8	29,5	33,5
Exploateringsintäkter	15,6	1,6	20,2	15,6	1,6	11,2
Realisationsvinster	1,3	0,0	6,4	1,3	0,0	6,4
Försäkringsersättningar	0,1	0,0	0,6	0,1	0,0	0,6
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	3,3	2,3	2,5
Summa verksamhetens intäkter	402,4	414,9	350,1	551,4	562,4	483,4
Not 2 Verksamhetens kostnader						
Löner och sociala avgifter	-824,3	-810,0	-774,9	-824,3	-829,6	-792,1
Pensionskostnader	-73,3	-62,2	-61,8	-73,3	-62,2	-61,8
Köp av huvudverksamhet	-639,1	-610,0	-511,0	-639,1	-610,0	-511,0
Lämnade bidrag	-46,5	-44,3	-43,7	-46,5	-44,3	-43,7
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-57,0	-52,1	-69,6	-166,8	-142,1	-141,8
Bränsle, energi och vatten	-34,8	-36,3	-36,5	-34,8	-36,3	-34,9
Lokal- och markhyror	-37,3	-37,6	-38,0	-16,0	-17,1	-17,8
Hyra / leasing anläggningstillgång	-5,9	-6,8	-8,2	-3,5	-4,4	-8,2
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-50,0	-45,3	-38,9	-50,0	-45,3	-38,9
Tele, IT-kommunikation och postbefordran	-3,7	-3,7	-4,5	-3,7	-3,7	-4,5
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-14,5	-13,5	-12,7	-14,5	-13,5	-12,7
Försäkringspremier och riskkostnader	-8,1	-7,3	-8,0	-8,1	-7,3	-8,0
Övriga främmande tjänster	-42,5	-40,2	-42,4	-42,6	-40,2	-42,4
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	-6,2	-0,1	-0,3	-6,2	-0,1	-0,3
ationsförluster och utrangering	0,0	-0,4	-	0,0	-0,4	-
Övriga kostnader	-39,9	-40,0	-48,0	-40,4	-40,8	-48,0
Summa verksamhetens kostnader	-1 883,1	-1 809,8	-1 698,6	-1 969,8	-1 897,3	-1 766,2

	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Mnkr	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 3 Avskrivningar						
Byggnader och anläggningar	-61,4	-59,6	-57,2	-87,3	-80,4	-82,9
Maskiner och inventarier	-7,6	-6,9	-6,9	-8,3	-7,6	-7,6
Summa avskrivningar	-69,0	-66,4	-64,1	-95,7	-88,0	-90,5
Not 4 Jämförelsestörande poster						
<i>Jämförelsestörande poster</i>						
Pensionsavsättning förtroendevalda	-	-9,8	-	-	-9,8	-
Premieåterbetalning från AFA Försäkring	-	-	14,0	-	-	14,0
Vinst vid avyttring av fastighet Tyresö bostäder	-	-	-	-	70,8	-
Summa jämförelsestörande poster	0,0	-9,8	14,0	0,0	61,0	14,0
Not 5 Skatteintäkter						
Preliminär kommunalskatt	1 502,3	1 421,1	1 340,6	1 502,3	1 421,1	1 340,6
Preliminär slutavräkning innevarande år	-12,2	-9,0	-1,5	-12,2	-9,0	-1,5
Slutavräkningsdifferens föregående år	3,8	-1,8	0,9	3,8	-1,8	0,9
Summa skatteintäkter	1 493,9	1 410,4	1 340,0	1 493,9	1 410,4	1 340,0
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning						
Inkomstutjämningsbidrag	45,8	41,6	31,6	45,8	41,6	31,6
Strukturbidrag	-	-	3,1	-	-	3,1
Införandebidrag	-	-	-	-	-	-
Regleringsbidrag	-0,3	-1,0	-1,2	-0,3	-1,0	-1,2
Kostnadsutjämningsbidrag	79,2	66,5	55,5	79,2	66,5	55,5
Kommunal fastighetsavgift	50,2	48,2	47,0	50,2	48,2	47,0
Generella bidrag från staten	5,4	5,0	0,7	5,4	5,0	0,7
<i>varav stöd med anledning av flyktingsituationen</i>	<i>5,4</i>	<i>5,0</i>	<i>-</i>	<i>5,4</i>	<i>5,0</i>	<i>-</i>
Avgift till LSS-utjämning	-13,4	-14,1	-4,3	-13,4	-14,1	-4,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	166,7	146,3	132,4	166,7	146,3	132,4

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 7 Finansiella intäkter						
Aktieutdelning kommunägda bolag	0,2	0,2	0,4	-	-	-
Borgensavgift kommunägda bolag	3,4	3,4	3,6	-	-	-
Överskottsutdelning Kommuninvest	3,1	2,2	-	3,1	2,2	-
Ränteintäkter	0,0	0,3	0,0	0,1	0,4	0,1
Ränteintäkter på utlämnade lån	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,2
Ränteintäkter på kundfordringar	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	6,8	6,4	4,3	3,3	2,8	0,4
Not 8 Finansiella kostnader						
Räntekostnader på upptagna lån	-2,8	-3,9	-6,3	-11,6	-16,6	-24,5
Räntekostnader på pensionsskulder	-2,2	-1,6	-1,5	-2,2	-1,6	-1,5
Räntekostnader på leverantörsskulder	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,2	-0,3	-0,5	-0,2	-0,3
Summa finansiella kostnader	-5,3	-5,8	-8,1	-14,3	-18,5	-26,3

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 9 Mark, byggnader och anläggningar						
Ingående anskaffningsvärde	2 703,2	2 727,5	2 532,4	5 039,6	5 035,8	4 786,2
Årets investeringar	53,3	80,7	202,9	59,7	132,7	252,0
Årets försäljningar	0,0	-	-	0,0	-	-
Årets utrangeringar	-86,7	-104,9	-7,8	-87,0	-128,8	-8,6
Omklassificeringar	-1,6	-	-	-1,6	-	-3,9
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	2 668,2	2 703,2	2 727,5	5 010,7	5 039,6	5 035,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 118,3	-1 132,3	-1 051,5	-1 677,7	-1 670,5	-1 541,1
Årets försäljningar	-	-	-	-	-	-
Årets utrangeringar	86,7	104,8	7,8	86,9	117,5	8,3
Årets avskrivningar	-61,4	-90,8	-88,6	-87,4	-128,6	-127,7
Omklassificeringar	0,7	-	-	0,7	-	-
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	3,9	-
Utgående avskrivningar	-1 092,2	-1 118,3	-1 132,3	-1 677,4	-1 677,7	-1 670,5
Pågående projekt	544,3	447,9	277,5	732,5	489,2	286,9
Utgående bokfört värde	2 120,3	2 032,8	1 872,6	4 065,8	3 851,1	3 652,1

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 10 Maskiner och inventarier						
Ingående anskaffningsvärde	282,9	274,4	288,7	301,4	294,5	308,7
Årets investeringar	4,7	15,7	14,2	9,9	16,5	14,3
Årets försäljningar	-0,1	-	-	-0,1	-	-
Årets utrangeringar	-160,6	-7,2	-28,4	-160,6	-9,7	-28,4
Omklassificeringar	1,6	-	-	1,6	-	-
Utgående anskaffningsvärde	128,5	282,9	274,4	152,1	301,4	294,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-216,0	-211,9	-229,3	-231,7	-229,1	-245,4
Årets försäljningar	0,1	-	-	0,1	-	-
Årets utrangeringar	160,6	6,7	28,4	160,6	9,2	28,4
Årets avskrivningar	-7,6	-10,8	-11,1	-8,3	-11,8	-12,1
Omklassificeringar	-0,7	-	-	-0,7	-	-
Utgående avskrivningar	-63,6	-216,0	-211,9	-80,0	-231,7	-229,1
Pågående projekt	9,4	6,9	5,5	9,4	6,9	5,5
Utgående bokfört värde	74,3	73,8	68,0	81,5	76,6	71,0
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar - aktier och andelar						
Aktier i Tyresö Bostäder AB	50,0	50,0	50,0	-	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB	12,5	12,5	2,5	-	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB	0,1	0,1	0,1	-	-	-
Aktier i Stockholmsregionens försäkrings AB	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	40,7	40,7	30,6	40,7	40,7	30,6
Andel i bostadsrätter	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar	121,1	121,1	101,0	58,5	58,5	48,4

	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Mnkr	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar - långfristiga fordringar						
Tyresö Näringslivsaktiebolag	-	-	10,0	-	-	-
Utlämnade gatukostnadslån	6,1	6,4	6,9	6,1	6,4	6,9
Avgår kortfristig del av långfristigt lån	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Övriga långfristiga fordringar	1,9	2,0	2,1	2,5	3,0	2,9
Summa långfristiga fordringar	7,5	7,9	18,5	8,1	8,9	9,3
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)	128,6	129,0	119,5	66,7	67,4	57,7
Not 13 Förråd, exploateringstillgångar mm						
Förråd presentartiklar och gåvor	-	0,3	0,3	-	0,3	0,3
Exploateringsmark Trollbäcken	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9
Exploateringsmark Bollmora	6,0	10,6	15,6	6,0	10,6	15,6
Exploateringsmark Tyresö Strand	40,7	40,7	36,8	40,7	40,7	36,8
Exploateringsmark Östra delarna av Tyresö	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
Exploateringsmark Länna / Skrubba	0,0	-	-	0,0	-	-
Summa förråd, exploateringstillgångar mm	69,9	74,8	75,9	69,9	74,8	75,9
Not 14 Kortfristiga fordringar						
Kundfordringar	44,1	24,3	26,8	45,2	20,1	22,3
Värdereglering av kundfordringar	-1,8	-1,8	-3,7	-1,8	-1,8	-3,7
Fordran statsbidrag	58,6	62,3	28,0	58,6	62,3	28,0
Skattefordringar	15,7	30,5	24,2	15,7	30,5	24,2
Övriga kortfristiga fordringar	2,5	33,4	5,8	4,3	34,7	7,7
Upplupna ränteintäkter	3,4	5,1	5,4	3,4	5,1	5,4
Upplupna skatteintäkter	-	3,8	1,9	-	3,8	1,9
Förutbetalda kostnader / upplupna intäkter	87,2	72,4	89,2	86,3	69,3	83,8
Summa kortfristiga fordringar	209,7	230,0	177,6	211,7	223,9	169,6

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 15 Kassa och Bank						
Kassa	0,0	-	-	0,0	-	-
Bankmedel	95,0	153,5	162,9	230,4	286,3	332,6
Summa kassa och bank	95,0	153,5	162,9	230,4	286,3	332,6

Tyresö kommun har en koncernkontokredit på 150 Mkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.

Not 16 Eget kapital

Ingående kapital enligt balansräkningen *	985,6	958,6	943,8	1 495,4	1 373,1	1 344,3
Periodens resultat	112,5	27,0	14,8	135,7	122,3	28,8
Summa eget kapital	1 098,1	985,6	958,6	1 631,0	1 495,4	1 373,1

*) I kommunens totala egna kapital ingår skuld till Renhållnings-kollektivet med 6,5 mnkr och till VA-kollektivet med 3,5 mnkr (se även not 24).

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser						
Specifikation per förmån						
Pensionsbehållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd ÅP	170,8	157,4	144,8	170,8	157,4	144,8
Pension till efterlevande	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1
PA-KL pensioner	8,4	8,9	9,5	8,4	8,9	9,5
Särskild avtalspension ÖK-SAP	0,3	-	0,0	0,3	-	0,0
Löneskatt	43,8	40,6	37,7	43,8	40,6	37,7
Summa specifikation	224,2	208,1	193,1	224,2	208,1	193,0
Avsättning för förtroendevaldas pensioner	11,1	9,0	0,4	11,1	9,0	0,4
Löneskatt	2,7	2,2	0,1	2,7	2,2	0,1
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda	13,7	11,2	0,6	13,7	11,2	0,6
Ingående avsättning pensioner, exkl ÖK-SAP	167,5	155,3	145,1	167,5	155,3	145,1
Försäkring	-	-	-	-	-	-
Ränteuppräknig	1,7	2,4	2,3	1,7	2,4	2,3
Basbeloppsuppräknig	1,8	-0,6	0,3	1,8	-0,6	0,3
Nya utbetalningar	-3,8	-5,5	-5,1	-3,8	-5,5	-5,1
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-	-	-
Intjänad PA-KL	-	-	-	-	-	-
Slutbetalning FÅP	0,0	-	-	0,0	-	-
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	13,1	15,6	12,8	13,1	15,6	12,8
Nya efterlevandepensioner	0,0	0,3	0,2	0,0	0,3	0,2
Övrig post	-0,3	-0,1	-0,3	-0,3	-0,1	-0,3
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>180,2</i>	<i>167,5</i>	<i>155,3</i>	<i>180,2</i>	<i>167,5</i>	<i>155,3</i>
Löneskatt	43,7	40,6	37,7	43,7	40,6	37,7
Summa avsatt till pensioner, exkl ÖK-SAP	223,9	208,1	193,0	223,9	208,1	193,0

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,7
förändring under året ÖK-SAP	0,3	0,0	-0,6	0,3	0,0	-0,6
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Löneskatt	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	238,0	219,3	193,6	238,0	219,3	193,6
Aktualiseringsgrad	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%
Not 18 Långfristiga skulder						
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation innehav, not 18a)	720,0	820,0	700,0	2 097,6	2 099,2	2 081,4
Gatukostnadsbidrag	69,0	62,7	49,2	69,0	62,7	49,2
VA-anslutningsbidrag	77,5	71,6	72,6	77,5	71,6	72,6
Investeringsbidrag	147,4	128,9	113,7	134,7	119,9	104,7
Summa långfristiga skulder	1 013,9	1 083,3	935,5	2 378,9	2 353,5	2 307,9

Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
Mnkr	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut						
Lån som förfaller inom						
0-1 år	300,0	300,0	300,0	400,0	620,0	725,0
1-3 år	280,0	380,0	200,0	1 062,6	950,0	755,0
3-5 år	140,0	140,0	200,0	565,0	529,2	601,4
Senare än 5 år	-	-	-	70,0	-	-
Summa	720,0	820,0	700,0	2 097,6	2 099,2	2 081,4
Kreditgivare						
Nordea Hypotek	-	-	-	75,0	-	100,0
Handelsbanken	-	-	-	-	-	-
Kommuninvest	720,0	820,0	700,0	2 022,6	2 099,2	1 906,4
SEB	-	-	-	-	-	75,0
Summa kreditgivare	720,0	820,0	700,0	2 097,6	2 099,2	2 081,4

Checkräkningskrediten uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr var utnyttjad per 2017-08-31

Kommunens snittränta 2017-08-31 uppgick till 0,49%

Tyresö Bostäders snittränta 2017-08-31 uppgick till 0,61% inkl derivat, exkl borgensavgift

Tyresö Vindkrafts AB låneskuld uppgick till 38,2 mkr per 2017-08-31 och räntan är bunden till 0,83%

Kommunens räntebindningstid uppgår till 523 dagar

Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 500 dagar

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 19 Kortfristiga skulder						
Leverantörsskulder	91,6	107,5	124,2	152,9	133,0	140,1
Personalens skatter och avgifter	45,4	46,8	41,8	45,4	46,8	41,8
Moms och punktskatter	6,0	5,3	4,0	6,0	5,3	4,0
Övriga kortfristiga skulder	37,5	46,0	37,4	36,3	58,6	45,0
Upplupna pensionskostnader	30,4	44,2	42,7	30,4	44,2	42,7
Upplupen löneskatt	18,2	11,2	11,2	18,2	11,2	11,2
Upplupna semesterlöner	28,8	67,2	60,2	28,8	67,2	60,2
Upplupna räntekostnader	1,7	1,7	1,5	1,7	1,7	1,5
Förutbetalad skatteintäkt	17,9	9,5	3,1	17,9	9,5	3,1
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	70,2	66,4	62,6	97,1	91,0	95,9
Summa kortfristiga skulder	347,8	405,7	388,9	434,7	468,4	445,6

Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och eller avsättningar***Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998***

Ingående ansvarsförbindelse	638,1	663,6	686,5	638,1	663,6	686,5
Ränteuppräkning	4,9	7,4	7,4	4,9	7,4	7,4
Basbeloppsuppräkning	10,8	1,4	4,8	10,8	1,4	4,8
Gamla utbetalningar	-22,4	-32,5	-32,5	-22,4	-32,5	-32,5
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-	-	-
Aktualisering	0,2	-0,2	-2,0	0,2	-0,2	-2,0
Bromsen	-	-	-	-	-	-
Övrig post	1,1	-1,5	-0,6	1,1	-1,5	-0,6
<i>Utgående ansvarsförbindelse, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>632,7</i>	<i>638,1</i>	<i>663,6</i>	<i>632,7</i>	<i>638,1</i>	<i>663,6</i>
Löneskatt	153,5	154,8	161,0	153,5	154,8	161,0
<i>Summa pensionsförpliktelser KPA</i>	<i>786,2</i>	<i>792,9</i>	<i>824,5</i>	<i>786,2</i>	<i>792,9</i>	<i>824,5</i>
Pensionsskuld Södertörns Brandförsvarsförbund, inkl. löneskatt	19,1	19,4	20,4	19,1	19,4	20,4
Summa pensionsförpliktelser	805,3	812,3	845,0	805,3	812,3	845,0

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015	Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015
Not 21a Borgensåtaganden						
Tyresö Bostäder AB	1 340,0	1 240,0	1 340,0	-	-	-
Tyresö Vindkraft AB	38,2	39,2	41,4	-	-	-
Tyresö Sportcenter AB	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0
Trollbäckens Tennisklubb	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Brf Hanviken (Aniara)	34,5	34,6	34,8	34,5	34,6	34,8
Övriga långa lån	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa borgensåtaganden	1 557,3	1 458,4	1 560,8	179,1	179,2	179,4

Not 21b Solidarisk borgen

Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 286 kommuner som per 2017-08-31 var medlemmar i

Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 368 097 240 516 kronor och totala tillgångar till 369 960 434 499 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 473 275 669 kronor

och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 485 656 458 kronor.

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015	Delår aug 2017	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2015
Not 22 Övriga ansvarsförbindelser						
Garantiåtagande FASTIGO	-	-	-	0,3	0,3	0,3
Summa, övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3
Not 23 Hyres- och leasingåtaganden						
Inom 1 år	2,1	5,6	2,7	1,7	1,6	1,7
senare än ett år men inom fem år	34,4	20,8	23,8	24,5	18,5	16,0
senare än fem år	488,2	510,4	544,7	447,5	465,0	492,3
Summa hyres- och leasingåtaganden	524,7	536,8	571,2	473,7	485,1	510,0
Summa pantar och ansvarsförbindelser (not 20-23)	2 887,3	2 807,5	2 977,0	1 458,4	1 476,9	1 534,7

Not 24 Vatten och avlopp

	Delår aug	Delår aug	Delår aug
Resultatrapport Vatten och Avlopp	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter	51,7	47,2	47,1
Verksamhetens kostnader	-42,5	-34,3	-38,2
Avskrivningar	-5,9	-5,6	-5,3
Verksamhetens nettokostnader	3,3	7,3	3,5
Finansiella intäkter	-	-	-
Finansiella kostnader	-1,9	-2,5	-3,0
Årets resultat	1,4	4,8	0,6
Avsättning/återföring förutbetald intäkt VA-kollektivet	-1,4	-4,3	-0,6
Resultat efter bokslutsdisposition	0,0	0,5	0,0
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
Balansrapport Vatten och Avlopp	2017	2016	2015
Anläggningstillgångar	261,7	259,7	256,5
Omsättningstillgångar	15,5	2,3	7,4
Summa tillgångar	277,2	262,0	264,0
Ingående eget kapital	2,1	-0,5	1,4
Årets resultat	1,4	2,6	-1,8
Summa eget kapital	3,5	2,1	-0,5
Kortfristiga skulder	38,2	2,5	2,8
Långfristiga skulder	235,6	257,4	261,6
Summa avsättningar och skulder	273,8	259,9	264,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	277,2	262,0	264,0

12 Bilaga

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomförda

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	✓	Uppdraget är genomfört. Metoder för långsiktig kompetensförsörjning inom förskolan har införts i organisationen.
Genomlysna behovet av förskoleplatser i alla kommundelar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys av förskoleplatser förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning. Stimmets förskola med flexibla öppettider öppnade i april.
Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetsökande.	✓	Uppdraget är genomfört. Utökningen av tid på förskolan för barn till arbetsökande har fungerat väl i praktiken. Förskolans riktlinjer är uppdaterade med förtydliganden.
Arbeta för ökad lärartäthet i lågstadiet	✓	Uppdraget är genomfört. Förvaltningen har fått del av statsbidraget Lågstadiesatsningen, och det har ökat lärartätheten i lågstadiet. Läsåret 2016/17 beviljades Tyresö 10,35 miljoner kronor i statsbidrag vilket motsvarande drygt 17 årsarbetare. Andelen lärare per elev följs upp och analyseras och redovisas i den ordinarie uppföljningen för verksamhetsområdet Grundskola.
Genomlysna behovet av grundskoleplatser i alla kommundelar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys för grundskoleplatser förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	✓	Uppdraget är genomfört. Metoder för långsiktig kompetensförsörjning inom grundskolan har införts i organisationen.
Genomlysna behovet av boendeplatser inom individ- och familjeomsorgen i alla kommundelar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys av boendeplatser inom Individ- och familjeomsorgen förs in i lokalförsörjningsplanen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Fortsätta öka självförsörjningsgraden	✓	Tyresö kommun har en låg andel som är i behov av ekonomiskt bistånd. Bedömningen är att andelen fortsatt kommer att understiga två procent.
Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.	✓	Uppdraget är genomfört. Projektet En väg in har övergått till ordinarie verksamhet. En väg in är en myndighetsgemensam mottagning för personer som har behov av samordnat stöd för att komma till arbete, studier och egen försörjning. Samarbetspartners i "En väg in" är Samordningsförbundet Östra Södertörn, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, försörjningsstödsenheten och Arbetscentrum för Tyresö kommun. Samarbete sker även med vuxenutbildning, skuldrådgivare, primärvård m fl.
Genomlysna behovet av boendeplatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar.	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys för boendeplatser för personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Genomlys behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen i alla kommundelar.	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalyser för boendeplatser inom äldreomsorgen förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Arbeta fram en strategisk anläggningsförsörjningsplan inom verksamhetsområde	✓	Uppdraget är genomfört. Anläggningsförsörjningsplanen har tagits fram och kostnadsberäknats. Planen har presenterats i kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen hösten 2016.
Utreda förutsättningarna för busstrafik till och genom Skålsåtra.	✓	Uppdraget är genomfört. Busslinje 820 trafikerar Skålsåtra, södra Harviken, Alléplan, Sofieberg och Södergården i en ringlinje med hållplatser och vinkområden. Linjen har varit i trafik sedan 2015.
Ta fram en modell för som kan medge större byggrätter	✓	Uppdraget är genomfört. Utveckling av lösningar för kommunalt VA fortgår i pågående planprocesser, främst inom Östra Tyresö. Rådgivning, planering och utveckling av enskilda VA-lösningar utgår från krav enligt miljöbalken vilket prövas och beaktas av Södertörns miljöförbund. Dessa enskilda och hållbara lösningar är vidare en förutsättning för utveckling av utökade byggrätter med stöd av plan- och bygglagen och som därför faller under stadsbyggnadsförvaltningens tillämpningsområde.
Effektivisera arbetet inom konsult- och servicekontoret för att frigöra resurser för övriga förvaltningar och därmed möjliggöra att resurser i högre grad kan användas i respektive förvaltnings verksamhet.	✓	Uppdraget ingår från och med andra halvåret 2017 i ett kommunövergripande effektiviserings- och utvecklingsuppdrag. Från och med 2018 har ett nytt strategiskt mål för effektiva verksamheter formulerats.
Redovisa det långsiktiga behovet av investeringar i skollokaler och andra verksamhetslokaler.	✓	Uppdraget förs över till lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Utveckla Tyresö kommuns arbete med kost inom berörda verksamheter genom att inrätta en befattning som gastronomisk chef.	✓	Uppdraget är genomfört. En gastronomisk chef är anställd samt rekryteringen av områdeschefer för tre geografiska områden.
Se över prissättningsmodellerna för intern service.	✓	Prissättningsmodellerna har reviderats och kommer att tillämpas från och med 2017.
Tyresö bostäder AB ska upprätta en treårig bolagsplan	✓	Uppdraget är genomfört. Tyresö bostäder upprättar bolagsplaner vart tredje år enligt krav i ägardirektivet. Uppföljning av bolagsplanen görs årligen i en verksamhetsberättelse.

Pågående

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Konkurrensutsättning		<p>Inom förskolan är ca 38 % fristående verksamhet och inom grundskolan är ca 18 % fristående verksamhet.</p> <p>Inom IFO har en ny upphandling av familjerådgivning genomförts och det nya avtalet med fyra olika utförare träder i kraft från och med maj 2017. Ett förfrågningsunderlag till en upphandling för heldygnsplaceringar av barn- och unga håller på att tas fram tillsammans med Nacka kommun.</p> <p>Upphandling av boende med särskild service för personer med funktionsnedsättning genomförs tillsammans med Nacka kommun. Upphandling av enstaka platser i bostad särskild service för vuxna LSS genomförs tillsammans med Huddinge, Haninge, Nynäshamn och Botkyrka kommuner. Upphandling planeras av nya gruppboistäder.</p> <p>Kommunövergripande upphandling av persontransporter pågår.</p> <p>En upphandling av vård- och omsorgsboendet Villa Basilika genomfördes under våren. Det nya boendet öppnar sin verksamhet under våren 2018.</p> <p>Upphandlingar av konsulter och entreprenader inom verksamhetsområdet Plan- och exploatering görs löpande enligt Lagen om Offentlig Upphandling, LOU.</p>
Ekologiska livsmedel		<p>Tyresö kommun har uppnått målet på 30 % ekologiska inköp, arbetet fortsätter nu med att se över våra inköp och göra mer medvetna och hållbara val. Dels genom att utbilda all personal på måltidsservice i hållbarutveckling, vad som är det bästa livsmedelsvalet ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Men även en granskning av var produkterna som vi köper in i kommunen är producerade, där fokus inledningsvis ligger på animaliska produkter. Detta för att kunna minska andelen kött uppfött i länder som inte har samma långtgående djurskyddslagstiftning som vi har i Sverige.</p> <p>Inom förskolan uppgick andelen inköpta ekologiska livsmedel under perioden januari - juni 2017 till 33,17 %. För grundskolan uppgick andelen ekologiska livsmedel till 29,57 %.</p>
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.		<p>Det har genomförts olika aktiviteter och åtgärder utifrån förslaget till Tillgänglighetsplanen:</p> <p>Barn- och utbildningsförvaltningen har träffat ordförande för funktionshinderrådet under våren 2017 och redovisat hur vi arbetar med resultatuppföljningar för alla elever i grundskolan.</p> <p>Brukare inom omsorg för personer med funktionsnedsättning erbjuds hälsofrämjande insatser.</p> <p>Boende på boenden enligt LSS erbjuds i grupp eller enskilt varje vecka att delta i individuellt anpassad kultur- eller fritidsaktivitet.</p> <p>Behovet av anhörigstöd och hur det tillgodoses inom socialnämndens verksamheter utreddes under år 2017. Anhörigstödet avseende omsorg för personer med funktionsnedsättning belystes i översynen.</p> <p>Boende på boenden enligt LSS erbjuds i grupp eller enskilt varje vecka att delta i individuellt anpassad kultur- eller fritidsaktivitet.</p> <p>Fritidsmässan Minfritid, nu med målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning genomfördes i maj. Botkyrka och Salem var värdkommuner, med deltagande av Tyresö och fem andra kommuner. 2300 besökare. Tyresö var för sjunde året i rad, med och ordnade ett Beachparty på Dalarö för ungdomar 12-21 år som behöver extra stöd.</p> <p>Tyresö kommun erbjuder gratis naturguidningar för allmänheten. En anpassad guidning för personer med nedsatt rörelseförmåga har genomförts.</p> <p>För nionde året i rad anordnades Tyresöfestivalen med aktiviteter och upptåg för alla Tyresöbor. Där genomfördes särskilda aktiviteter för personer med funktionsvariationer.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningen bevakar att reglerna om tillgänglighet enligt plan- och bygglagen efterföljs i planarbetet, vid byggsamråd och i samband med att bygglov ges.</p>

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Taxor och avgifter		<p>Taxan för förskola är justerad utifrån ny maxtaxa. Avgiften för fritidshem styrs enligt nationell maxtaxa och följer index. Avgiften för fritidsklubb är oförändrad. Taxorna och avgifterna inom socialnämndens verksamheter justerades utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering. Beslut om ny taxa för äldreomsorg fattades till följd av minskade statsbidrag från och med 1 januari 2017. Den nya taxan bedöms motsvara de minskade statsbidragen. Kommunfullmäktige beslutade under året om att införa avgiftsfria biståndsbedömda trygghetslarm. Larmen blev avgiftsfria från och med januari 2017.</p> <p>Taxor, avgifter och lokaluthyrning ska räknas upp med prisindex för kommunalverksamhet årligen. Beslut för verksamhetsområdet Bibliotek, kultur och fritid togs i KFN resp. KS/KF i juni 2016.</p> <p>Plan- och bygglovstaxan, som även innehåller taxa för mät- och kartverksamheten revideras och avgiften höjs med ca 10 % 2018. Börjar gälla 1 januari 2018.</p>
Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper		<p>Statsbidraget för 2016/2017 gav möjligheter för att skapa fler antal avdelningar. Kommunen har i september 2017 112 avdelningar, för ett år sedan fanns det 93,5 avdelningar. Ökningen av avdelningar innebär att vi fördelar befintliga barn på fler grupper vilket i sin tur leder till mindre barngrupper. Samtidigt har barnantalet ökat inom den kommunala verksamheten (ca 100 barn på två år). Det har öppnats upp fler förskoleavdelningar. Personaltätheten har ökat något. I september 2017 ligger vi på 5,6 barn per vuxen mot tidigare 5,9 oktober 2016.</p>
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.		<p>Uppdraget är påbörjat. Varje högstadieskola har en studie- och yrkesvägledare som arbetar med information och vägledning till eleverna inför gymnasievalet. Samarbeta sker tillsammans med studie- och yrkesvägledarna på gymnasiet för att minska studieavbrotten. Grundskola och gymnasium har ett gemensamt dokument "Övergångsplan" som beskriver samarbetet mellan grundskola samt gymnasiet i Tyresö. De regelbundna resultatuppföljningarna och resultatdialogerna mellan verksamhetschef och rektor blir ett stöd till skolorna för att identifiera elever som inte når målen och behöver riktade insatser. Genom tidigare insatser minskar risken att elever avbryter sina studier längre fram.</p> <p>Förstärkningen av studie- och yrkesvägledare för introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan har givit fler elever möjlighet att möta SYV och få rådgivning. Fortsatt hög andel elever på Tyresö gymnasium byter program/skola/inriktning. En analys pågår av detta. Det genomförs gemensamma möten mellan studie- och yrkesvägledarna på grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen.</p>
Utveckla tidiga insatser inom individ- och familjeomsorgen i samverkan med olika aktörer		<p>En inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar gjordes under 2015 och visade att det finns flera välfungerande förebyggande insatser i kommunen. En slutsats var att införa föräldrautbildning och att erbjuda familjestödssamtal utan utredning. Utvecklingen av dessa insatser pågår och sammanfaller delvis med uppdraget att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Resursenheten har utbildat personal i syfte att erbjuda föräldrastöd enligt ABC. Två utbildningstillfällen har hållits under våren.</p>
Säkerställa tillkomsten av ytterligare boendeplatser inom äldreomsorgen genom nya vård- och omsorgsboenden		<p>En upphandling avseende 63 vård och omsorgsplatser genomfördes och avslutades under juli månad innevarande år. Dessa platser blir tillgängliga under mars månad 2018. Boendet kommer att heta Villa Basilika.</p>

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen		Mat och måltider-utbildningen pågår på Björkbackens vård-och omsorgsboende och den kommunala hemtjänsten i samarbete med Utsikten. På enhetsnivå arbetar respektive enhetschef för att förbättra måltidssituationen för brukarna.
Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen		Silvia-certifieringen fortgår enligt planering. Avslutande tillfällen för tredagars grundutbildning, chefsutbildning och handledarutbildning beräknas vara klara så verksamheterna som klarar av provet ska få sina certifikat i december.
Implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt		Arbetet med att utveckla Tyresö gymnasium till ett yrkesgymnasium pågår sedan maj 2016. Tyresö gymnasium har tagit fram en profil som yrkesgymnasium och jobbar med ett marknadsföringsmaterial utifrån devisen Ditt intresse, Ditt jobb. Tyresö gymnasium utvecklar pedagogiska metoder, arbetar med läsluft, kollegialt lärande, formativa bedömningar och digitala verktyg. Utveckling sker av arbetsplatsförlagt lärande (APL), kontakter med branschen och certifieringar för yrkesprogrammen.
Utveckla bättre verksamhetslokaler för gymnasieutbildning i Tyresö		Det har genomförts vissa uppförskningar av Tyresö gymnasiums lokaler. Projektet med ett kultur- och kunskapscenter avslutades, men de tankar och idéer som framkom om samverkan mellan gymnasiet, vuxenutbildningen fortsätter utvecklas tillsammans med Centrum för arbete och integration. En förstudie har påbörjats för att utveckla befintliga lokaler för verksamhetsutveckling. Workshops med lärare, elever och skolledare har genomförts.
Genom aktiva insatser i nära samverkan med andra aktörer verka för ännu högre sysselsättningsgrad och självförsörjningsgrad i Tyresö		Ett nytt arbetsmarknadsprojekt inleddes 2017-04-01 tillsammans med Samordningsförbundet Östra Södertörn för att utveckla metoder och insatser för att personer som står långt från arbetsmarknaden ska kunna komma närmare. Projektet heter MIA, Mobilisering Inför Arbete. Projektet löper till 2020-12-31 med eventuell förlängning. Ansökan har också gjorts tillsammans med samordningsförbundet till ESF om ett integrationsprojekt som syftar till att snabba upp vägarna ut i arbete och självförsörjning för nyanlända. Svar på ansökan har blivit försenad till december. Projektstart beräknas till januari 2018.
Öka kapaciteten för flyktingmottagandet		Stort fokus ligger på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Det är mycket viktigt att hitta olika strategier för att kunna få tillgång till fler bostäder. Den största utmaningen för de närmaste åren blir att hitta bostäder till de flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd och som blir anvisade från Migrationsverket. Det sker ett intensivt arbete med att ta fram mark och göra exploateringsplaner för det ökande antal personer som vill bosätta sig i Tyresö. Tyresö kommer att anvisas 189 personer.
Inrätta offentligt skyddade anställningar i syfte att öka självförsörjningsgraden.		25 personer har under perioden olika former av skyddade anställningar inom kommunen. En ökning med 5 personer jämfört med samma period förra året.
Ta fram en integrationsstrategi		Ett förslag till integrationsstrategi är framtaget för en första remissomgång i organisationen.
Genomföra den planerade Alby-utvecklingen		En styrgrupp bestående av förvaltningschef för stadsbyggnadsförvaltningen, utvecklingsförvaltningen och chef för tekniska kontoret har bildats. En projektledare är utsedd. Fyra nya groddammar är iordningsställda. Nya sevärdhets- och orienteringsskyltar är framtagna. Arbetet med spår och leder inklusive skyltning pågår.
Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer		Diskussioner pågår med Skandiafastigheter om utformningen av Tyresö centrum.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Etablera en ny huvudentré från Alby friluftsområde till Tyresta naturreservat och nationalpark under år 2017.		En arbetsgrupp är bildad och projektledare utsedd.
Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsövägen från Drevviken till Södergården i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud		Under kvartal 1 ändrade Trollbäckens centrumstråk inriktning från att utreda kommande centrumutveckling i Trollbäcken till att ett planprogram enligt PBL ska upprättas. Under våren hölls två workshops i syfte att ta fram underlag till övergripande vision för den framtida utvecklingen av Trollbäcken. Samråd för centrumutvecklingsplanen planeras i höst, beslutet togs i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet i juni. Inriktningen för trafiklösningen är fastställd till samrådshandlingen. Eventuella justeringar kan ske. Antagande planeras kring årsskiftet 2017/18.
Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen		Peab påbörjar arbetet under september. Cirkulationsplatsen läggs i en senare deletapp. enbart gång och cykel tunneln byggs ut nu. Vattenfall har påbörjat nedgrävning av en kraftledning. Förvaltningens kommunikatörer arbetar intensivt med kommunikationen i projektet, bland annat med hjälp av film och kommunikation i sociala medier. En projektledare finns från Översiktsplaneringsenheten på 10 % vilket inte räcker till för att ge stöttning till pågående delprojekt som genomförs.
Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera		Det som kvarstår av uppdraget är en närmare genomlysning och eventuellt framtagande av ett planprogram för Bollmora industriområde vilket planeras påbörjas under 2018. Inga aktiviteter planeras under 2017.
Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Bamsjön		Översiktsplaneringsenheten har utrett gränserna för ett naturreservat runt Telegrafberget och inmätning av dessa är beställd. Mätningen är pausad under sommaren då mätningförhållandena inte är optimala. Mycket lov på träden försvårar mätning med GNSS-utrustning genom att störa/blockera signalerna. Inmätningen återupptas under hösten. Beställning av kartor pågår och kommer att levereras kvartal 1, 2018. Ett ärendet om Bamsjön håller just nu på att förberedas och kommer upp för beslut i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet under hösten.
Utveckla nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum.		Inom detaljplan för Norra Tyresö Centrum etapp 2 ingår delar av lokalförsörjningen genom att äldreboende och förskola planeras. Däremot har kulturverksamhet och skola utgått inom etapp 2 genom beslut om förnyad inriktning för planarbetet. Resurs för att kunna delta i strategiarbete för lokalförsörjningsstrategi finns tillsatt inom ramen för paraplyprojekt Norra Tyresö Centrum.
Utarbeta riktlinjer och en process kring strategiska markförvärv		Under våren hölls ett flertal workshops inom förvaltningen samt med miljö- och samhällsbyggnadsutskottet. Arbetet är nu färdigt och har ändrat namn till markförvärvsplan. Ärendet togs upp i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet 1 september och går vidare för beslutkommunstyrelsen 3 oktober.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Fördjupa samarbetet med Trafikverket och andra parter för bättre framkomlighet längs Gudöbroleden.		<p>Tekniska kontoret samarbetar med Stadsbyggnadsförvaltningen som utöver detta uppdrag har ett särskilt ordförandeuppdrag för ökad framkomlighet längs Gudöbroleden. Ett antal åtgärder har föreslagits Trafikverket som till exempel ett kollektivkörfält i södergående riktning mellan busshållplatserna Stamd kyrkogården och Hanviken, cirkulationsplatser i korsningen Gudöbroleden-Skogsängsvägen, Gudöbroleden-Skrubba malmväg och Gudöbroleden-Tegvägen. Tillsammans har det även hållits möten med Trafikverket och Nobina där vi framhållit problemen med framkomlighet. Trafikverket pekar på kommande åtgärdsvalsstudie för stråket Gudöbroleden som skall initieras om några år. Vad det gäller regionalt cykelstråk, Vendelsöstråket Handen till Skrubba så genomförs planläggning under kommande år. Planerna beräknas klara till år 2023.</p> <p>Enligt Trafikverkets framkomlighetsprogram är kravet att trafiken längs Gudöbroleden ska "nulla". Korsande trafik får stå tillbaka. Kapaciteten i höjd med Trollbäcken och i övrigt stora delar av sträckningen längs Gudöbroleden kan inte höjas mer med så kallade trimningsåtgärder. Denna åtgärdstyp är redan utnyttjad till max. Detta gäller bland annat korsningen Gudöbroleden-Skogsängsvägen. Trafikverket ser inte ett regionalt problem med köbildning längs Gudöbroleden i norrgående riktning varför inga åtgärder i nuläget är planerade för att minska köbildningen. Vi framhåller att det är ett lokalt problem som behöver åtgärdas.</p> <p>Vad det gäller sträckan längs Gudöbroleden söderut från Strandkyrkogården till Skrubba malmväg ser Trafikverket nu över om det med så kallade trimningsåtgärder går att skapa ett nytt kollektivtrafikskörfält. Trafikverket ska studera bärighet för vägrenen, finns bärigheten kan byggandet genomföras när medel säkras.</p>
Fortsätta utveckla matavfallsinsamling för att få större täckningsgrad bland flerfamiljshus och bland verksamheter och företag		Under verksamhetsdelåret har 57 fler lägenheter och 5 fler verksamheter, anslutit sig till matavfallsinsamlingen. Tyresö bostäder har visat på ett ökat intresse för att ansluta en större andel av sitt bostadsbestånd till matavfallsinsamlingen. Under hösten planeras ytterligare 8 av Tyresö bostäders områden (ca 370 hushåll) få erbjudande om att ansluta sig.
Fördjupa samarbetet med det lokala näringslivet för att stärka företagsklimatet		Fortsatt arbete med aktiviteter såsom företagsbesök för att lära känna företagen i vår kommun och även erbjuda möjligheter för befintliga och nya företagare att mötas och nätverka för att stärka det lokala företagandet. Att sprida information och ge möjligheter till samverkan så som näringslivsdagen ger är ett viktigt inslag dock tar det stora resurser i anspråk.
Ta fram strategi för turism och stärkt besöksnäring		Ny verksamhetsledare för Södertörmsamarbetet har anställts, frågan kring om samverkan och återkoppling kring besöksnäring kommer att diskuteras under hösten. Det interna arbetet med besöksnäring har inte kunnat prioriterats under perioden.
Utveckla Tyresö kommun till en 24-timmars serviceorganisation bland annat genom att löpande utveckla nya e-tjänster.		<p>Nya e-tjänster:</p> <ul style="list-style-type: none"> *10 nya E-tjänster till medborgarna har införts sedan 1 januari främst till skola, f-skola och kulturen. *12 nya interna E-tjänster som ett led i att digitalisera verksamheterna främst inom skola, f-skola. *13 e-tjänster eller Webbformulär är moderniserade i ett led att förenkla för medborgarna. <p>E-tjänst för ansökan om skolskjuts (dvs SL-kort, taxi och Rakstabuss). I år har tjänsten utvecklas med automatiska beslut för de elever som ansöker om SL-kort. För den enskilde har det lett till att man får ett omedelbart besked och kommunen har kunnat minska byråkratin.</p>
Fortsätta arbetet med att energieffektivisera kommunens fastigheter.		Drift och underhållssektionen tilldelas medel för att utföra energibesparande åtgärder i kommunens fastigheter. Dessa åtgärder utförs och dokumenteras löpande under året för att sedan kunna följas upp.
Implementera e-handel i syfte att minska kostnaderna för inköp av varor och tjänster.		Utbildningsinsatser och driftsättningen för e-handel har skett enligt projektplan, projektet avslutades i februari.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Att öka förståelsen för hur kommunen gör sina inköp, öka konkurrensen i kommunens affärer samt att minska de relativa inköpskostnaderna med målsättningen att till 2020 ha sänkt inköpskostnaden med 10 procent.		När analysen för hur mycket kommunen köpt varor och tjänster för 2016 är klar, har vi nollvärden att utgå från när vi ska föreslå besparingsaktiviteter som leder mot målet att åstadkomma sänkta inköpskostnader år 2020.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera och projektera för nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum i samverkan med andra aktörer		Planering och projektering pågår. Diskussioner med olika externa aktörer pågår
Säkerställa att IT-infrastrukturen i kommunens verksamheter är god samt att förändringsarbetet sker i takt med utvecklingen och samhällets digitalisering		Förbättring av anslutningar till kommunala verksamheter: Plan finns för merparten av alla kritiska enheter, väntar installation av leverantör för flera. Det finns bra dialog med verksamheter/exploatering så att IT blir involverade vid markarbete och exploatering. Det behöver ses över lite rutiner med fastighetsavdelningen kring principer.
Ta fram ny strategi för kommunens fastighetsinnehav		Arbete pågår med att ta fram underlag och analys. Detta arbete beräknas vara klart under hösten. Därefter kommer en strategi att arbetas fram.
Ställa om kommunens fordon till 100 procent miljöbilar inklusive elfordon		Andelen miljöfordon ökar. Det pågår ett systematiskt utbyte till bättre elfordon avseende kommunens verksamhetsfordon
Ta fram strategier för långsiktig finansiering av investeringar i kommunkoncernen.		Under våren har en långsiktig finansiell analys för kommunen tagits fram, som dels visar på ett stort investeringsbehov och även ett stort finansieringsbehov framgent. Ett arbete med att förbättra investeringsprocessen har inletts, i syfte att göra denna mer transparent, tydlig och framför allt att förbättra uppföljningen av våra investeringsprojekt. Frågan om långsiktigt strategi för finansiering av investeringar hänger tydligt ihop med kommunens övergripande ekonomiska strategi, och målet att skapa ett stabilt ekonomiskt resultat. Arbetet med att faktiskt formulera strategin och att ta denna till politisk beslut planeras genomföras våren 2018.
Att inom ramen för en ansvarsfull ekonomi, öka sitt byggande, vilket innebär att bolaget parallellt planerar och genomför mer än ett projekt.		Projektet Hasselbacken med cirka 200 lägenheter, P-hus och kontor är har kommit en bra bit på väg, liksom projekt Temyntan där byggstart sker under september. Parallellt pågår projektering för cirka 100 lägenheter i Norra Tyresö Centrum och cirka 80 lägenheter på Granängsringens torg.

Försenade eller inte påbörjade

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi		Uppdraget är försenat. Ambitionen är att arbetet ska påbörjas under hösten 2017 och bli klart under 2018.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Planera Trädgårdsstadens tredje etapp		Arbetet har inte påbörjats. Området används för masshantering för utbyggnad av VA och vägar på Östra Tyresö. Förvaltningen har därför hittills prioriterat utveckling av andra områden. Rekrytering av en projektledare för lokal masshantering gjordes i slutet av 2016 och tjänsten tillsätts i mars 2017. Projektledaren kommer att ha som uppgift att se över den övergripande strategin för lokal masshantering i kommunen där översyn av tidplan för bland annat masshanteringsplatsen vid Strandallén ingår.